ज्ञा. १९६४
११२३

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

संक्षिप्तप्राकृतशब्द
रूपमाला

.6.5

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

कपया इस ग्रन्थको निम्नांकित तिथि पर

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

पं० उदयचंद जी जैन
प्राध्यापक का० हि० वि० वि०
मंत्री श्री गणेश वर्णी दि. जैन (शोध) संस्थान
वाराणसी द्वारा भेंट

श्री नेमि-विज्ञान-ग्रन्थमाला. रत्न. १४.

श्री

संक्षिप्तप्राकृतशब्दरूपमाला

सम्पादकः—
विश्वविख्यात-स्वपरसमयपारावारपारीण-सूरिसम्राड्-
जगद्गुरु-तीर्थोद्धारक भट्टारकाचार्य श्रीमद्विजय
नेमिसूरीश्वरपट्टालङ्कार परमपूज्य-समयज्ञ-
शान्तमूर्ति-श्रीमदाचार्यवर्यविजयविज्ञानसूरीश-
पट्टधर-विजयकस्तूरसूरिपचरणकिङ्कर
मुनिचन्द्रोदयविजयः ।

—:o:—

प्रथमावृत्तिः

प्रकाशक—
श्रेष्ठी झवेरचन्दभाई रामाजीभाई झवेरी,
जैनदहेरासर पासे, नवसारी.

श्री वी. नि. सं. २४७५,] मूल्यम् [वि. सं. २००५
१-०-०

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प्राप्तिस्थानानि:—

१ संघवी जीवणभाई छोटालाल झवेरी
ठे. डोशीवाडानी पोळ, अमदावाद.

२ सरस्वतीपुस्तकभंडार. हा. पं. भूरालाल के.
ठे, हाथीखाना, रतनपोळ, अमदावाद.

३ मास्तर जसवंतलाल गिरधरलाल
ठें. १२३८. रूपासुरचंदनी पोळ, अमदावाद.

श्री नेमि-विज्ञान-ग्रंथमाला.

सर्व हक्क स्वाधीन.

मुद्रक:—
बालुभाइ हीरालाल लालन.
सरस्वती मुद्रणालय गोपीपुरा,—सुरत.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

૧૧૨૩ ૦૦૧૬૬

પ્રકાશકના બે બોલ.

શ્રીનેમિ-વિજ્ઞાન ગ્રંથમાલાના આ. ૧૪ અને ૧૫મુ રત્ન પ્રાકૃત ભાષાના પ્રાથમિક અભ્યાસકોના હસ્તકમલમાં મુકતાં અમો આનંદ અનુભવીએ છીએ.

આ બન્ને નાની પણ સુવ્યવસ્થિત પુસ્તિકાની ઘણી વિશિષ્ટતાઓ છે.

૧—પુસ્તક નાનું.
૨—સંપૂર્ણ સરલતા.
૩—દરેક શબ્દોને લઇ ગાથા રૂપે તે તે રૂપના સ્થાનકે વિદ્યાર્થી ને કંઠસ્થ કરવા આપેલ છે.

અને ધાતુરૂપમાલામાં સર્વે રૂપો સારી રીતે વ્યવસ્થિત ગોઠવવામાં આવ્યા છે. આ બન્ને ગ્રંથોનું સંપાદન કાર્ય, પરમ પૂજ્ય શાસન સમ્રાટ્ જગદ્ગુરૂ આચાર્ય મહારાજાધિરાજ શ્રી ૧૦૦૮ શ્રીમદ્વિજય **નેમિસૂરીશ્વરજી** મહારાજ સાહેબના પટ્ટધર શાન્તમૂર્તિ આચાર્ય મહારાજશ્રી વિજય**વિજ્ઞાનસૂરીશ્વરજી** મહારાજસાહેબના પટ્ટાલંકાર. પ્રાકૃતવિદ્વિશારદ આચાર્ય મહારાજ શ્રીવિજય **કસ્તૂરસૂરીશ્વરજી** મહારાજ સાહેબના વિનયનિધાન વિદ્વદ્વર્ય-શિષ્યરત્ન મુનિ શ્રી **ચંદ્રોદયવિજયજી** મહારાજે કરી અમોને આભારી કર્યા છે..

બીજું આ પુસ્તકના પ્રકાશન કાર્યમાં. આર્થિક સહાય કરનાર સુરત નિવાસી શેઠ **બાબુભાઇ ફકીરચંદ** ઝવેરીએ. અમારી ગ્રંથમાલાને તેઓશ્રીના ધર્મપત્ની **તારાબેને** કરેલ શ્રી સિદ્ધ-ગિરી નવ્વાણુયાત્રાની પુણ્યસ્મૃતિ માટે. રૂ. ૪૦૦)ની આર્થિક સહાય આપી અમોને ઉત્સાહિત કર્યા છે. તે બદલ તેઓનો અમારી ગ્રંથમાલા ઉપકાર માનવો ન ભૂલે એ સહજ છે.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

ઉદાર દીલ તેઓશ્રીનું આદર્શ જીવન બાલ્યકાલથી લઈને વર્તમાન પરિસ્થિતિ સુધી અતિપ્રશંસનીય તેમજ બોધપ્રદ છે.

તેઓ શ્રીમાનની સવિસ્તાર જીવનરેખા પૂર્વે પ્રકાશિત થએલ "શ્રી સજ્જન સન્મિત્ર" નામના મહાન ગ્રંથમાં આલેખાયેલ છે. તેથીજ અમો આ નાનો સરખો તેઓ શ્રીમાનનો જીવન પ્રવાહ વહેવરાવીએ છીએ.

શ્રેષ્ઠીવર્યે અદ્યાપિ પર્યંત સ્વભુજા બળે તેમજ બુદ્ધિ કુશલતાથી લક્ષ્મી ઉપાર્જન કરી દરેક બજારમાં પોતાનું સ્વમાન સાચવી રહ્યા છે.

બીજું તેઓશ્રીનો આર્થિક ભોગ કેવળ વ્યાપાર ક્ષેત્રમાં જ નહિ પરંતુ ધાર્મિક ક્ષેત્રમાં કાંઇ નાનો સુનો નથી.

તેઓશ્રી અવસરે પોતાનો ઉદાર હાથ લંબાવી ધાર્મિક કાર્યદક્ષોને પ્રોત્સાહન આપી રહ્યા છે. તેવીજ રીતે અમોને પણ કોઇકપુણ્યસમયે આર્થિક સહાયવડે ઉત્સાહિત કરો? અને મળેલ લક્ષ્મીનો સદ્વ્યય કરી જિનેન્દ્ર શાસનની અપૂર્વ આરાધના કરી શાશ્વત સુખ પામો, એજ અભ્યર્થના.

લી.

પ્રકાશક

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

#卐 પ્રાક્કથન. 卐

આ અખિલ જગતમાં કોઇ પણ કાર્ય દૃષ્ટિગોચર થાય છે. તે કાર્ય પાછલ કોઇપણ કારણ હોય છે તે નિર્વિવાદ વાત છે. તેમ આ નાના તેમજ બાલોપકારી કાર્ય પાછલ એક સુંદર કારણ સમાએલું છે.

"જ્યારે મારે. પૂ. પાદ ગુરૂદેવ શ્રીમાનની પુનિત છાયામાં શ્રી પ્રાકૃત વ્યાકરણનો અભ્યાસ ચાલતો હતો, ત્યારે પૂજ્યશ્રીએ મને એક ઉદાર વિચાર દર્શાવ્યો, કે જેમ સંસ્કૃત બે બુકના પ્રારંભ પહેલાં વિદ્યાર્થીઓને સરલતા માટે શબ્દરૂપાવલીની આવશ્યકતા હોય છે. તેમ શ્રી પ્રાકૃત વિજ્ઞાન પાઠમાલાના અભ્યાસકોને એવી કોઇ નાની રૂપમાલા હોયકે જેથી, બાલવિદ્યાર્થીઓને તેના પઠનમાં વિશેષ મદદગાર બને."

જોકે આવિષયની રૂપમાલા પૂર્વે તેઓ પૂજ્યશ્રીએ પ્રકાશિત કરી હતી, પરંતુ તે ઘણીજ વિસ્તીર્ણ તેમજ વિદ્વદ્યોગ્ય, અને દુષ્પ્રાપ્ય હોવાથી, આ પ્રારંભિક વિદ્યાર્થીઓને વધુ ઉપકારી થશે એજ ઇચ્છાથી મેં આ નાનો સરખો પ્રયાસ કર્યો છે.

બીજું. પ્રસ્તુત પુસ્તિકાના પ્રારંભમાં પ્રાકૃતભાષાના અભ્યાસકોને બે બોલ કહું કે જેથી તેઓને પઠન કરવામાં નહિવત્ શ્રમ ઉઠાવવો પડે.

આ પુસ્તકના સંપાદન કાર્યમાં પ્રધાનતાએ

૧-શ્રી પ્રાકૃત વ્યાકરણ.
૨-શ્રી પ્રાકૃત વિજ્ઞાન પાઠમાલા.
૩-શ્રી પ્રાકૃત રૂપમાલા.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

આ ત્રણે ગ્રંથનો આધાર ગ્રહણ કરવામાં આવેલ છે. અને તે તૈયાર થએલ પુસ્તક., પૂ. પાદ. ગુરુદેવ શ્રીમાને તપાસી તેમજ સમયે યોગ્ય સૂચના કરી, મને આ કાર્ય માટે ઉત્સાહિત કર્યો છે. તે માટે તેઓ પૂજ્યશ્રીનો જેટલો ઉપકાર માનું તેટલો ઓછો જ છે.

વિ. પ્રથમ પુસ્તકમાં:—

સ્વરાન્ત શબ્દોના ત્રણે લિંગનાં તેમજ સર્વનામના ત્રણે લિંગનાં તથા ઉપયોગી વ્યંજનાન્ત શબ્દોનાં અને પ્રાન્તે સંખ્યાવાચકશબ્દનાં પણ રૂપો મુકવામાં આવ્યા છે.

બીજા પુસ્તકમાં:—

વ્યંજનાન્ત, સ્વરાન્ત ધાતુઓના કર્તરિ તેમજ કર્મણિના વર્તમાનકાળ, વિધિ-આજ્ઞાર્થ, ભૂતકાલ, ભવિષ્યત્કાલ, અને ક્રિયાતિપત્યર્થનાં ક્રમિક રૂપો વ્યવસ્થિત મુકેલ છે, ત્યાર બાદ, પ્રેરકના પણ ઉપરોક્ત પ્રમાણે દરેક કાળનાં કર્તરિ તેમજ કર્મણિનાં અનુક્રમે રૂપો મુકવામાં આવેલ છે.

પ્રાન્તે–આ પુસ્તકના સંપાદાન કાર્યમાં પ્રુફસંશોધન તેમજ દૃષ્ટિદોષાદિના કારણે કાંઇક અધિક ન્યૂનતા થઇ હોય તો સજ્જનોએ સુધારી વાંચી પઠન પાઠનાદિ કરી પ્રાકૃતભાષા પ્રત્યે વિશેષ આદરવાલા થાઓ એજ શુભેચ્છા.

મુ. બોરસદ,
જૈન ઉપાશ્રય,
વાયા,–આણંદ.

લી૦ મુનિ ચન્દ્રોદયવિજય.
શ્રાવણ પૂર્ણિમા,
સંવત, ૨૦૦૫.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

हृदय-संदेश

पढिउं जइ इच्छेह,
सव्वण्णुमुहनिग्गयं ।
भासं तया इमं मालं,
कंठे धारेह सोहणं ॥१॥

पढंतु बालगा सव्वे,
पाइअरूवमालिगं ।
पाइयपवेसणे झत्ति,
पंडिआ होह पाइए ॥२॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

" सद्दरूवमाला-मज्झगय "

मूलसिलोगा-

पणमिअ पहुं वीरं, सव्वभावप्पभासगं ।
नेमिसूरिं गुरुं पुज्जं, किज्जइ रूवमालिगा ॥ १ ॥

जिणो मुणी गुरू कत्तूँ, कत्तारो पिअरो पिऊ ।
अप्पाणो अप्प रायाणो, राओ नरंमि जाणए ॥ २ ॥

दया बुद्धी नई घेणू, वहू माआ य माअरा ।
माउ ससा छुहा विज्जू, इत्थीलिङ्गमि अच्छरा ॥ ३ ॥

णाणं देहिं महु कत्तुं, सेयं दामं नहं सिरं,
चक्खुं च धणुहं एए, पन्नत्ता य नपुंसगे ॥ ४ ॥

सव्वो सो जो तहा को का, की किं एसो इमो अमू ।
तुम्हे अम्हे तिलिंगम्मि, सव्वनामाणि जाणए ॥ ५ ॥

धणी आऊ य नेहालू, पाउसो सरओ गिरा ।
गामणी खलपू गोवा, भगवंतो जसो दिसा ॥ ६ ॥

एगं-दु-तिण्णि चत्तारि, पंच छ सत्त अट्ठ य ।
नव-दसाइणो सद्दा, णेया संखाइ-बोहगा ॥ ७ ॥

माला पाइयरूवाणं, संखित्ता सद्दसुंदरा ।
मुणिचंदुदएणेसा लिहिआ बालबोहिया ॥ ८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

श्रीस्तम्भनाधिपतिपार्श्वपरमात्मने नमः ।

सूरिसम्राट् जगद्वन्द्य-विजयनेमिसूरिराट् ।
राजते राजतेजोभी-राजमानो रसातले ॥

प्रपूज्यपादश्रीनेमि-विज्ञान-कस्तूरचरणाब्ज-चञ्चरीकमुनि
चन्द्रोदयविजयसङ्कलिता

संक्षिप्तप्राकृतशब्दरूपमाला ।

पणमिअ पहुं वीरं, सव्वभावप्पभासगं ।
नेमिसूरिं गुरुं पुज्जं, किज्जइ रूवमालिगा ॥ १ ॥

जिणो[1] मुणी[2] गुरू[3] कत्तू[4], कत्तारो पिअरो पिऊ[5] ।
अप्पाणो[6] अप्प रायाणो[7], राओ नरंमि जाणए ॥२॥

(१) अकारान्तपुल्लिंग 'जिण' (जिन) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा–	जिणो. [जिणे][1]	जिणा.
बीआ–	जिणं.	जिणा, जिणे.
तइआ–	जिणेण, जिणेणं.	जिणेहि, जिणेहिँ, जिणेहिं.

१ [ ] આવા કૌંસમાં આપેલાં રૂપો આર્ષ પ્રાકૃત જાણવા.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0. In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

चउत्थी–	[२]जिणाय, जिणस्स.	जिणाण, जिणाणं.
पंचमी–	जिणत्तो, जिणाओ, जिणाउ, जिणाहि, जिणाहिन्तो, जिणा.	जिणत्तो जिणाओ, जिणाउ, जिणाहि, जिणेहि, जिणाहिन्तो, जिणेहिन्तो, जिणासुन्तो, जिणेसुन्तो.
छट्ठी–	जिणस्स.	जिणाण, जिणाणं.
सत्तमी	जिणे, जिणम्मि,[जिणंसि].	जिणेसु, जिणेसुं.
संबोहण–	हे जिण, जिणो, जिणा.	जिणा.

एवम्–वीर, देव, पास, जिणिंद, सावग, इत्यादयः ॥

(२) इकारान्तपुल्लिंग 'मुणि' (मुनि) शब्दः

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा–	मुणी.	मुणउ, मुणओ, मुणी, मुणिणो.
बीआ–	मुणिं.	मुणिणो, मुणी.
तइआ–	मुणिणा.	मुणीहि, मुणीहिँ मुणीहिं.
चउत्थी–	मुणिणो, मुणिस्स.	मुणीण, मुणीणं.
पंचमी–	मुणिणो, मुणित्तो, मुणीओ, मुणीउ मुणीहिन्तो.	मुणित्तो, मुणीओ, मुणीउ, मुणीहिन्तो, मुणीसुन्तो.
छट्ठी–	मुणिणो, मुणिस्स.	मुणीण, मुणीणं.
सत्तमी–	मुणिम्मि. [मुणिंसि].	मुणीसु, मुणीसुं.
संबोहण–	हे मुणि, मुणी.	मुणउ, मुणओ, मुणी, मुणिणो.

एवम्–नेमि, कवि, सुविहि, रिसि, पाणि, इत्यादयः ।

२ प्राकृतमां चतुर्थी विभक्तिने स्थाने छठ्ठी विभक्ति मूकाय छे. विशेषता तादर्थ्य (ते माटे, वास्ते सारू) तेवा अर्थमां चतुर्थीनुं एकवचन संस्कृतनी माफक थाय छे. जेमके—**देवाय, गुरवे** इत्यादि.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

(३) उकारांतपुल्लिंग 'गुरु' (गुरु) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
પઢમા–	गुरू.	गुरवो, गुरओ, गुरउ, गुरू, गुरुणो.
બીઆ–	गुरुं.	गुरुणो, गुरू.
तइआ–	गुरुणा.	गुरूहि, गुरूहिँ, गुरूहिं.
चउत्थी–	गुरुणो, गुरुस्स.	गुरूण, गुरूणं.
पंचमी–	गुरुणो, गुरुत्तो, गुरूओ, गुरूउ, गुरूहिन्तो.	गुरुत्तो, गुरूओ, गुरूउ, गुरूहिन्तो, गुरूसुन्तो.
छट्ठी–	गुरुणो, गुरूस्स.	गुरूण, गुरूणं.
सत्तमी–	गुरुम्मि. [गुरुंसि]	गुरूसु, गुरूसुं.
सबोहण–	हे गुरू, गुरु.	गुरवो, गुरओ, गुरउ, गुरू, गुरुणो.

एवम्–साहु, बंधु, भिक्खु, पहु, इंदु, इत्यादयः ।

(४) 'ऋ'-कारान्तपुल्लिंग 'कत्तार–कत्तु' (कर्तृ) शब्दः । [1]

	एकवचन.	बहुवचन.
પઢમા–	कत्ता, कत्तारो.	कत्तारा, कत्तवो, कत्तओ, कत्तउ, कत्तू, कत्तुणो.

---

[1] 'ऋ'કારાન્ત શબ્દના 'ऋ' નો પ્રાકૃતમાં વિશેષણ શબ્દના 'ऋ' નો आर અને સંબંધવાચક શબ્દના ऋनो अर થાય છે. તેમજ પ્રથમા દ્વિતીયાના એકવચન સિવાય બધે ऋ નો उ થાય છે.
જેમ—दायार–दाउ (दातृ), पिअर–पिउ (पितृ).

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

बीआ-	कत्तारं.	कत्तारे, कत्तारा. कत्तुणो, कत्तू.
तइआ-	कत्तारेण, कत्तारेणं, कत्तुणा.	कत्तारेहि, कत्तारेहिँ, कत्तारेहिं. कत्तूहि, कत्तूहिँ, कत्तूहिं.
चउत्थी-	कत्तारस्स, कत्तुणो, कत्तुस्स.	कत्ताराण, कत्ताराणं, कत्तूण, कत्तूणं.
पंचमी-	कत्तारत्तो, कत्ताराओ, कत्ताराउ, कत्ताराहि, कत्ताराहिन्तो, कत्तारा.	कत्तारत्तो, कत्ताराओ, कत्ताराउ, कत्ताराहि, कत्तारेहि, कत्ताराहिन्तो, कत्तारेहिन्तो, कत्तारासुन्तो, कत्तारेसुन्तो.
	कत्तुणो, कत्तुत्तो, कत्तूओ, कत्तूउ, कत्तूहिन्तो.	कत्तुत्तो, कत्तूओ, कत्तूउ, कत्तूहिन्तो, कत्तूसुन्तो.
छट्ठी-	कत्तारस्स. कत्तुणो, कत्तुस्स.	कत्ताराण, कत्ताराणं. कत्तूण, कत्तूणं.
सत्तमी-	कत्तारे, कत्तारम्मि, [कत्तारंसि], कत्तुम्मि, [कत्तुंसि].	कत्तारेसु, कत्तारेसुं, कत्तूसु, कत्तूसुं.
संबोहण-	हे कत्त, कत्तार, कत्तारो.	कत्तारा, कत्तवो, कत्तओ, कत्तउ, कत्तू, कत्तुणो.

एवम्-दायार-दाउ (दातृ), वत्तार-वत्तु (वक्तृ), णायार-णाउ, (ज्ञातृ) इत्यादयः ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

(५) 'ऋ'कारान्तपुल्लिंग'पिअर-पिउ' (पितृ) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा-	पिआ, पिअरो.	पिअरा, पिअवो, पिअओ, पिअउ, पिऊ, पिउणो.
बीआ-	पिअरं.	पिअरे, पिअरा, पिऊ, पिउणो.
तइआ-	पिअरेण, पिअरेणं, पिउणा.	पिअरेहि, पिअरेहिँ, पिअरेहिं, पिऊहि, पिऊहिँ, पिऊहिं.
चउत्थी-	पिअरस्स, पिउणो, पिउस्स.	पिअराण, पिअराणं, पिऊण, पिऊणं.
पंचमी-	पिअरत्तो, पिअराओ, पिअराउ, पिअराहि, पिअराहिन्तो, पिअरा. पिउणो, पिउत्तो, पिऊओ, पिऊउ, पिऊहिन्तो.	पिअरत्तो, पिअराओ पिअराउ, पिअराहि, पिअरेहि, पिअराहिन्तो, पिअरेहिन्तो, पिअरासुन्तो, पिअरेसुन्तो, पिउत्तो, पिऊओ, पिऊउ, पिऊंहिन्तो, पिऊसुन्तो.
छट्ठी-	पिअरस्स, पिउणो, पिउस्स.	पिअराण, पिअराणं, पिऊण, पिऊणं.
सत्तमी-	पिअरे, पिअरम्मि, [पिअरंसि] पिउम्मि, [पिउंसि.]	पिअरेसु, पिअरेसुं, पिऊसु, पिऊसुं.
संबोहण-	हे, पिअ, पिअरं, पिअर, पिअरो.	पिअरा, पिअवो, पिअओ, पिअउ, पिऊ, पिउणो.

एवम्-भायर-भाउ (भ्रातृ), जामायर-जामाउ (जामातृ), भत्तर-भत्तु (भर्तृ) इत्यादयः ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

(६) अनन्तपुल्लिंग 'अप्प-अप्पाण'[1] (आत्मन्) शब्द; ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा-	अप्पा, अप्पो, अप्पाणो.	अप्पा, अप्पाणा, अप्पाणो.
बीआ-	अप्पं, अप्पाणं, अप्पिणं.	अप्पा, अप्पे, अप्पाणे, अप्पाणा, अप्पाणो.
तइआ-	अप्पेण, अप्पेणं, अप्पणा, अप्पाणेण, अप्पाणेणं, (अप्पणिआ, अप्पणइआ.)[2]	अप्पेहि, अप्पेहिँ, अप्पेहिं, अप्पाणेहि, अप्पाणेहिँ, अप्पाणेहिं.
चउत्थी-	अप्पस्स, अप्पाणस्स, अप्पणो.	अप्पाण, अप्पाणं, अप्पाणाण, अप्पाणाणं, अप्पिणं.
पंचमी-	अप्पत्तो, अप्पाओ, अप्पाउ, अप्पाहि, अप्पाहिन्तो, अप्पा, अप्पाणो, अप्पाणत्तो, अप्पाणाओ, अप्पाणाउ, अप्पाणाहि, अप्पाणाहिन्तो, अप्पाणा.	अप्पत्तो, अप्पाओ, अप्पाउ, अप्पाहि, अप्पेहि, अप्पाहिन्तो, अप्पेहिन्तो, अप्पासुन्तो, अप्पेसुन्तो, अप्पाणत्तो, अप्पाणाओ, अप्पाणाउ, अप्पाणाहि, अप्पाणेहि, अप्पाणाहिन्तो, अप्पाणेहिन्तो अप्पाणासुन्तो, अप्पाणेसुन्तो.

---

१ પ્રાકૃતમાં અન્ત્ય વ્યંજનનો લોપ થાય છે. તેથી 'अनन्त' નામવાળા શબ્દોમાં અન્તે अन् ને સ્થાને आण વિકલ્પે મૂકાય છે.
જેમ—अप्प-अप्पाण (आत्मन्), राय-रायाण (राजन्), बम्ह-बम्हाण (ब्रह्मन्) વગેરે શબ્દો બને છે.

२ આ બન્ને રૂપો अप्प શબ્દમાંજ થાય છે. બીજા अन् અન્તવાળા શબ્દોમાં આવાં રૂપો થતાં નથી.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

छट्ठी–	अप्पस्स, अप्पाणस्स, अप्पणो.	अप्पाण, अप्पाणं, अप्पाणाण, अप्पाणाणं, अप्पिणं.
सत्तमी–	अप्पे, अप्पम्मि, अप्पाणे, अप्पाणाम्मि, [अप्पंसि, अप्पाणंसि.]	अप्पेसु, अप्पेसुं, अप्पाणेसु, अप्पाणेसुं.
संबोहण–	हे अप्प, अप्पो, अप्पा, अप्पाण, अप्पाणो, अप्पाणा.	अप्पा, अप्पाणो, अप्पाणा.

एवम्–बम्ह–बम्हाण (ब्रह्मन्), जुव–जुवाण (युवन्), उच्छ–उच्छाण (उक्षन्), गाव–गावाण (ग्रावन्), मुद्ध–मुद्धाण (मूर्धन्) इत्यादयः ।

(७) अनन्तपुल्लिंग 'राय–रायाण' (राजन्) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा–	राया, रायो, रायाणो.	राया, रायाणा, राइणो, रायाणो.
बीआ–	रायं, रायाणं, राइणं.	राया, राए, रायाणा, रायाणे, रायाणो, राइणो.
तइआ–	राएण, राएणं, रायाणेण, रायाणेणं, रण्णा, राइणा, रायणा.	राएहि, राएहिँ, राएहिं, रायाणेहि, रायाणेहिँ, रायाणेहिं.
चउत्थी–	रायाय, रायस्स, रायाणाय, रायाणस्स, रण्णो, राइणो, रायणो.	रायाण, रायाणं, रायाणाण, रायाणाणं, राईण, राईणं, राइणं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

पंचमी-	रायत्तो, रायाओ, रायाउ, रायाहि, रायाहिन्तो, राया, रण्णो, राइणो, रायाणो.	रायत्तो, रायाओ, रायाउ, रायाहि, राएहि, रायाहिन्तो, राएहिन्तो, रायासुन्तो, राएसुन्तो.
	रायाणत्तो, रायाणाओ, रायाणाउ, रायाणाहि, रायाणाहिन्तो, रायाणा.	रायाणत्तो, रायाणाओ, रायाणाउ, रायाणाहि, रायाणेहि, रायाणाहिन्तो, रायाणेहिन्तो, रायाणासुन्तो, रायाणेसुन्तो.
		राइत्तो, राईओ, राईउ, राईहिन्तो, राईसुन्तो.
छट्ठी-	रायस्स, रायाणस्स, रण्णो, राइणो, रायणो.	रायाण, रायाणं, रायाणाण, रायाणाणं, राईण, राईणं, राइणं.
सत्तमी-	राए, रायम्मि, रायाणे, रायाणम्मि, राइम्मि, [रायंसि, रायाणंसि]	राएसु, राएसुं, रायाणेसु, रायाणेसु, राईसु, राईसुं.
संबोहण-	हे रांय, रायो, राया, रायाण, रायाणो. रायाणा.	राया, रायाणा, राइणो रायाणो.

॥ इति पुल्लिङ्गरूपाणि ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१ २ ३ ४ ५ ६
दया बुद्धी नई धेणू, वहू माआ य माअरा ।
७ ८ ९ १०
माऊ ससा छुहा विज्जू, इत्थीलिङ्गम्मि अच्छरा ॥ ३ ॥

(१) आकारान्तस्त्रीलिङ्ग 'दया' (दया) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा–	दया.	दयाउ, दयाओ, दया.
बीआ–	दयं.	दयाउ, दयाओ, दया.
तइआ–	दयाअ, दयाइ, दयाए.	दयाहि, दयाहिँ दयाहिं.
चउत्थी–	दयाअ, दयाइ, दयाए.	दयाण, दयाणं.
पंचमी–	दयाअ, दयाइ, दयाए, दयत्तो, दयाओ, दयाउ, दयाहिन्तो.	दयत्तो, दयाओ, दयाउ, दयाहिन्तो, दयासुन्तो.
छट्ठी–	दयाअ, दयाइ, दयाए.	दयाण, दयाणं.
सत्तमी–	दयाअ, दयाइ, दयाए.	दयासु, दयासुं.
संबोहण–	हे दये, दया.	दयाउ, दयाओ, दया.

एवम्–रमा (रमा), कन्ना (कन्या), कहा (कथा), आणा (आज्ञा), पण्णा (प्रज्ञा), इत्यादयः ।

(२) इकारान्तस्त्रीलिङ्ग 'बुद्धि' (बुद्धि) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा–	बुद्धी.	बुद्धीउ, बुद्धीओ, बुद्धी.
बीआ–	बुद्धिं.	बुद्धीउ, बुद्धीओ, बुद्धी.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

तइआ-	बुद्धीअ, बुद्धीआ, बुद्धीइ, बुद्धीए.	बुद्धीहि, बुद्धीहिँ, बुद्धीहिं.
चउत्थी-	बुद्धीअ, बुद्धीआ, बुद्धीइ, बुद्धीए.	बुद्धीण, बुद्धीणं.
पंचमी-	बुद्धीअ, बुद्धीआ, बुद्धीइ, बुद्धीए, बुद्धित्तो, बुद्धीओ. बुद्धीउ, बुद्धीहिन्तो.	बुद्धीत्तो, बुद्धीओ, बुद्धीउ, बुद्धीहिन्तो, बुद्धीसुन्तो.
छट्ठी-	बुद्धीअ, बुद्धीआ, बुद्धीइ, बुद्धीए.	बुद्धीण, बुद्धीणं.
सत्तमी-	बुद्धीअ, बुद्धीआ, बुद्धीइ, बुद्धीए.	बुद्धीसु, बुद्धीसुं.
संबोहण-	हे बुद्धि, बुद्धी.	बुद्धीउ, बुद्धीओ, बुद्धी.

एवम्-थुइ (स्तुति), इड्ढि (ऋद्धि), धिइ (धृति), वुड्ढि (वृद्धि), वसहि (वसति) इत्यादयः ।

(३) ईकारान्तस्त्रीलिङ्ग 'नई' (नदी) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा-	नई, नईआ.	नईआ, नईउ, नईओ, नई.
बीआ-	नई.	नईआ, नईउ, नईओ, नई.
तइआ-	नईअ, नईआ, नईइ, नईए.	नईहि, नईहिँ, नईहिं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

चउत्थी–	नईअ, नईआ, नईइ, नईए.	नईण, नईणं.
पंचमी–	नईअ, नईआ, नईइ, नइए, नइत्तो, नईओ, नईउ, नईहिन्तो.	नइत्तो, नईओ, नईउ, नईहिन्तो, नईसुन्तो.
छट्ठी–	नईअ, नईआ, नईइ, नईए.	नईण, नईणं.
सत्तमी–	नईअ, नईआ, नईइ, नईए.	नईसु, नईसुं.
संबोहण–	हे नईआ, नइ.	नईआ, नईउ, नईओ, नई.

एवम्–इत्थी (स्त्री), छाही (छाया), पुढवी (पृथिवी), बहिणी–(भगिनी), सई (सती) इत्यादयः ।

(४) उकारान्तस्त्रीलिंग 'धेणु' (धेनु) शब्दः ।

	एकवचन,	बहुवचन.
पढमा–	धेणू.	धेणूउ, धेणूओ, धेणू.
बीआ–	धेणुं.	धेणूउ, धेणूओ, धेणू.
तइआ–	धेणूअ, धेणूआ, धेणूइ, धेणूए.	धेणूण, धेणूणं.
चउत्थी–	धेणूअ, धेणूआ, धेणूइ, धेणूए.	धेणूण, धेणूणं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

पंचमी-	घेणूअ, घेणूआ, घेणूइ, घेणूए. घेणुत्तो, घेणूओ, घेणूउ, घेणूहिन्तो.	घेणुत्तो, घेणूओ, घेणूउ, घेणूहिन्तो, घेणूसुन्तो.
छट्ठी-	घेणूअ, घेणूआ, घेणूइ, घेणूए.	घेणूण, घेणूणं.
सत्तमी-	घेणूअ, घेणूआ, घेणूइ, घेणूए.	घेणूसु, घेणूसुं.
संबोहण-	हे घेणु, घेणू.	घेणूउ, घेणूओ, घेणू.

एवम्-तणु (तनु), रज्जु (रज्जु) इत्यादयः ।

(५) ऊकारान्तस्त्रीलिंग 'वहू' (वधू) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा-	वहू.	वहूउ, वहूओ, वहू.
बीआ-	वहुं.	वहूउ, वहूओ, वहू.
तइआ-	वहूअ, वहूआ. वहूइ, वहूए.	वहूहि, वहूहिँ, वहूहिं.
चउत्थी-	वहूअ, वहूआ, वहूइ, वहूए,	वहूण, वहूणं.
पंचमी-	वहूअ, वहूआ, वहूइ, वहूए, वहुत्तो, वहूओ, वहूउ, वहूहिन्तो.	वहुत्तो, वहूओ, वहूउ, वहूहिन्तो, वहूसुन्तो.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

छट्ठी–	वहूअ, वहूआ, वहूइ, वहूए.	वहूण, वहूणं.
सत्तमी–	वहूअ, वहूआ, वहूइ, वहूए.	वहूसु, वहूसुं.
संबोहण–	हे वहु, वहू.	वहूउ, वहूओ, वहू.

एवम्–सासू (श्वश्रू), चमू (चमू) इत्यादयः ।

(६) ऋकारान्तस्त्रीलिंग 'माआ, माअरा, माऊ' (मातृ) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा–	माआ, माअरा.	माआउ, माआओ, माआ. माअराउ, माअराओ, माअरा, माऊउ, माऊओ, माऊ.
बीआ–	माअं माअरं.	माआउ, माआओ, माआ, माअराउ, माअराओ, माअरा. माऊउ, माऊओ, माऊ.
तइआ–	माआअ, माआइ, माआए, माअराअ, माअराइ, माअराए, माऊअ, माऊआ, माऊइ, माऊए.	माआहि, माआहिँ, माआहिं. माअराहि, माअराहिँ, माअराहिं, माऊहि, माऊहिँ, माऊहिं.
चउत्थी–	माआअ, माआइ, माआए, माअराअ, माअराइ, माअराए, माऊअ, माऊआ, माऊइ, माउए.	माआण, माआणं, माअराण, माऊराणं, माऊण, माऊणं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

पंचमी-	माआअ, माआइ, माआए,	
	माअत्तो, माआओ,	माअत्तो, माआओ, माआउ,
	माआउ, माआहिन्तो.	माआहिन्तो, माआसुन्तो.
	माअराअ, माअराइ, माअराए,	
	माअरत्तो, माअराओ,	माअरत्तो, माअराओ,
	माअराउ, माराहिन्तो.	माअराउ, माअराहिन्तो,
		माअरासुन्तो.
	माऊअ, माऊआ,	
	माऊइ, माऊए,	
	माउत्तो, माऊओ,	माउत्तो, माऊओ, माऊउ,
	माऊउ, माऊहिन्तो.	माऊहिन्तो, माऊसुन्तो.
छट्ठी-	माआअ, माआइ, माआए,	माआण, माआणं,
	माअराअ, माअराइ,	माअराण माअराणं,
	माअराए, माऊअ,	माऊण, माऊणं.
	माऊआ, माऊइ, माऊए.	
सत्तमी-	माआअ, माआइ, माआए,	माआसु, माआसु,
	माअराअ, माअराइ,	माअरासु, माअरासुं,
	माअराए,	
	माऊअ, माऊआ, माऊइ,	माऊसु माऊसुं.
	माऊए.	
संबोहण-	हे माआ,	माआउ, माआओ, माआ,
	हे माअरा.	माअराउ, माअराओ, माअरा.
		माऊउ, माऊओ, माऊ.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

(७) ऋकारान्तस्त्रीलिंग 'ससा' (स्वसृ) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा—	ससा.	ससाउ, ससाओ, ससा.
बीआ—	ससं.	ससाउ, ससाओ, ससा.

शेषं 'दया' शब्दवत् ।

एवम्—दुहिआ (दुहितृ), नणंदा (ननान्दृ), पिउसिआ—पिउच्छा (पितृष्वसृ) माउसिआ—माउच्छा (मातृष्वसृ) इत्यादयः ।

(८) धकारान्तस्त्रीलिङ्ग 'छुहा'[१] (क्षुध्) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा—	छुहा.	छुहाउ, छुहाओ, छुहा.
बीआ—	छुहं.	छुहाउ, छुहाओ, छुहा.

शेषं 'दया' शब्दवत्.

१ विद्युत् સિવાયના વ્યંજનાન્ત સ્ત્રીલિંગ શબ્દોમાં અન્ત્ય વ્યંજનનો 'आ' કે 'या' થાય છે. सरिया—आ (सरित्), आवया—आ (आपद्), संपया—आ (संपद्) વગેરે. વિશેષ—विज्जु (विद्युत्), छुहा (क्षुध्-क्षुधा), दिसा (दिश्), कउहा (ककुभ्), अच्छरसा—अच्छरा (अप्सरस्), गिरा (गिर्), पुरा (पुर्), धुरा (धुर्), વગેરે શબ્દો બની તેનાં રૂપો આકારાન્તસ્ત્રીલિંગ જેવાં થાય છે. અને विज्जु (विद्युत्). નાં રૂપો 'धेणु' શબ્દવત્ થાય છે,

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

(९) तकारान्तस्त्रीलिंग 'विज्जू' (विद्युत्) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा-	विज्जू.	विज्जूउ, विज्जूओ, विज्जू.
बीआ-	विज्जुं.	विज्जूउ, विज्जूओ, विज्जू.

शेषं 'धेणु' शब्दवत् ।

(१०) सकारान्तस्त्रीलिंग 'अच्छरा-अच्छरसा' (अप्सरस्) शब्दः

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा-	अच्छरा. अच्छरसा.	अच्छराउ, अच्छराओ, अच्छरा, अच्छरसाउ, अच्छरसाओ, अच्छरसा.
बीआ-	अच्छरं, अच्छरसं.	अच्छराउ, अच्छराओ, अच्छरा, अच्छरसाउ, अच्छरसाओ, अच्छरसा.

शेष 'दया' शब्दवत् ।

॥ इति स्त्रीलिङ्गरूपाणि ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८
नाणं दहिं महुं कत्तुं सेयं *दामं नहं सिरं।
९ १०
×चक्खुं च धणुहं एए पन्नत्ता य नपुंसगे ॥ ४ ॥

(१) अकारान्तनपुंसकलिंग 'नाण' (ज्ञान) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा–	नाणं.	नाणाइँ, नाणाइं, नाणाणि.
बीआ–	नाणं.	नाणाइँ, नाणाइं, नाणाणि.
तइआ–	नाणेण, नाणेणं.	नाणेहि, नाणेहिँ, नाणेहिं.

शेषं 'जिण' शब्दवत्.

संबोहण–	हे नाण.	नाणाइँ, नाणाइं, नाणाणि.

एवम्–धण (धन), वण (वन), पाव (पाप) इत्यादयः ।

(२) इकारान्तनपुंसकलिंग 'दहि' (दधि) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा– बीआ–	दहिं.	दहीइँ, दहीइं, दहीणि.

* दाम (दामन्), सिर (शिरस्), नह (नभस्) આ શબ્દો સિવાય नान्त–सान्त શબ્દો પુંલિંગમાં વપરાય છે जसो (यशस्), तमो (तमस्) વગેરે. કોઈકજ ઠેકાણે નપુંસકલિંગમાં પણ પ્રયોગ દેખાય છે. જેમ–सेयं (श्रेयस्), सम्मं (शर्मन्), चम्मं (चर्मन्) વગેરે.

× चक्खु–(चक्षुस्) અને તે અર્થવાળા બીજા શબ્દો પુંલિંગમાં વિકલ્પે વપરાય છે. જેમ–चक्खुणो–चक्खूइं (चक्षूंषि), नयणा–नयणाइं (नयने) વગેરે.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

तइआ-	दहिणा.	दहीहि, दहीहिँ, दहीहिं.

शेषं 'मुणि' शब्दवत्.

संबोहण-	हे दहि.	दहीइँ, दहीइं, दहीणि.

एवम्-वारि (वारि), सुरहि (सुरभि) इत्यादयः ।

(३) उकारांतनपुंसकलिंग 'महु' (मधु) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा- बीआ-	*महुं.	महूइँ, महूइं, महूणि.
तइआ-	महुणा.	महूहि, महूहिँ, महूहिं.

शेषं 'गुरु' शब्दवत्.

संबोहण-	हे महु.	महूइँ, महूइं, महूणि.

एवम्-जाणु (जानु), अंसु (अश्रु) इत्यादयः ।

(४) 'कत्तार-कत्तु' (कर्तृ) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा- बीआ-	कत्तारं.	कत्ताराइँ, कत्ताराइं, कत्ताराणि. कत्तूइँ, कत्तूइं, कत्तूणि.
तइआ-	कत्तारेण, कत्तारेणं, कत्तूणा.	कत्तारेहि, कत्तारेहिँ, कत्तारेहिं. कत्तूहि, कत्तूहिँ, कत्तूहिं.
संबोहण-	कत्तार.	कत्ताराइँ, कत्ताराइं, कत्ताराणि, कत्तूइँ, कत्तूइं, कत्तूणि.

शेषं पुल्लिंगवत्.

* संस्कृत सिद्ध प्रयोग उपरथी महु, दहि, वारि वगेरे पण थाय छे.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

(५) सकारान्तनपुंसकलिंग–'सेय' (श्रेयस्) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प. बी.–	सेयं.	सेयाइँ, सेयाइं, सेयाणि.

शेषं–'नाण' (ज्ञान) शब्दवत्.

एवम्–वय (वयस्), सुमण (सुमनस्), सम्म (शर्मन्), चम्म (चर्मन्) इत्यादयः ।

(६) नकारान्तनपुंसकलिंग–'दाम' (दामन्) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प. बी.–	दामं.	दामाइँ, दामाइं, दामाणि.

शेषं–'नाण' (ज्ञान) शब्दवत्.

(७) सकारान्तनपुंसकलिंग 'नह' (नभस्) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प. बी.–	नहं.	नहाइँ, नहाइं, नहाणि.

शेषं–'नाण' (ज्ञान) शब्दवत्.

(८) सकारान्तनपुंसकलिंग 'सिर' (शिरस्) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प. बी.–	सिरं.	सिराइँ, सिराइं, सिराणि.

शेषं–'नाण' (ज्ञान) शब्दवत्.

(९) सकारान्तनपुंसकलिंग–'चक्खु' (चक्षुस्) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प. बी.–	चक्खुं.	चक्खूइँ, चक्खूइं, चक्खूणि.
संबोहण–	चक्खु.	चक्खूइँ, चक्खूइं, चक्खूणि.

शेषं–'गुरु' (गुरु) शब्दवत्.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

चक्खु (चक्षुस्) शब्दः पुल्लिंगेऽपि वर्तते ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा–	चक्खू.	चक्खवो, चक्खओ, चक्खउ, चक्खू, चक्खुणो.
बीआ–	चक्खुं.	चक्खू, चक्खुणो.

शेषं–'गुरु' शब्दवत्.

(१०) सकारान्तनपुंसकलिंग 'धणुह' (धनुस्) शब्दः ।

प. बी.–	धणुहं.	धणुहाइँ, धणुहाइं, धणुहाणि.
तइआ–	धणुहेण, धणुहेणं.	धणुहेहि, धणुहेहिँ, धणुहेहिं.
संबोहण–	धणुह.	धणुहाइँ, धणुहाइं, धणुहाणि.

शेषं–जिण (जिन) शब्दवत्.

धणु (धनुस्) शब्दः पुल्लिंगे वर्तते ।

	एकवचन.	बहुवचन.
पढमा–	धणू.	धणवो, धणओ, धणउ, धणू, धणुणो.
बीआ–	धणुं.	धणू, धणुणो.
तइआ–	धणुणा.	धणूहि, धणूहिँ, धणूहिं.

शेषं–'गुरु' शब्दवत्.

॥ इति नपुंसकलिङ्गरूपाणि ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

सव्वो[१] सो[२] जो[३] तहा को[४] का, की किं एसो[५] इमो[६] अमू[७] ।
तुम्ह[८]–अम्ह[९] तिलिंगम्मि, सव्वनामाणि जाणए ॥ ५ ॥

(१) अकारान्तपुल्लिंग 'सव्व' (सर्व) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	सव्वो, [सव्वे].	सव्वे.
बी.	सव्वं.	सव्वे, सव्वा.
त.	सव्वेण, सव्वेणं.	सव्वेहि, सव्वेहिं, सव्वेहिँ.
च.	सव्वस्स, [सव्वाए].	सव्वेसिं, सव्वाण, सव्वाणं.
पं.	सव्वत्तो, सव्वाओ, सव्वाउ, सव्वाहि, सव्वाहिन्तो, सव्वा.	सव्वत्तो, सव्वाओ, सव्वाउ, सव्वाहि, सव्वेहि, सव्वाहिन्तो, सव्वेहिन्तो, सव्वासुन्तो, सव्वेसुन्तो.
छ.	सव्वस्स.	सव्वेसिं, सव्वाण, सव्वाणं.
स.	सव्वस्सिं, सव्वम्मि, सव्वत्थ, सव्वहिं, [सव्वंसि].	सव्वेसु, सव्वेसुं.
सं.	हे सव्व, सव्वो, सव्वा, [सव्वे].	सव्वे.

एवम्–वीस–विस्स (विश्व), अन्न (अन्य), पुव्व (पूर्व), दाहिण–दक्खिण (दक्षिण) इत्यादयः ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

आकारान्तस्त्रीलिंग 'सव्वा' (सर्वा) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	सव्वा.	सव्वाओ, सव्वाउ, सव्वा.
बी.	सव्वं.	,, ,, ,,
त.	सव्वाअ, सव्वाइ सव्वाए,	सव्वाहि, सव्वाहिं, सव्वाहिँ.
च.-छ.	,, ,, ,,	सव्वेसिं, सव्वाण-णं, [सव्वासिं].
पं.	,, ,, ,, सव्वत्तो, सव्वाओ, सव्वाउ, सव्वाहिन्तो.	सव्वत्तो, सव्वाओ, सव्वाउ, सव्वाहिन्तो, सव्वासुन्तो.
स.	सव्वाअ, सव्वाइ, सव्वाए.	सव्वासु, सव्वासुं.
सं.	हे सव्वे, सव्वा.	सव्वा.

अकारान्तनपुसकलिंग 'सव्व' (सर्व) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प. बी.	सव्वं.	सव्वाइं, सव्वाइँ, सव्वाणि.
सं.	हे सव्व.	सव्वाइं, सव्वाइँ, सव्वाणि.

शेषं-पुल्लिंगवत्.

(२) त-ण (तद्) शब्दस्य पुल्लिङ्गरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	स, सो, [से].	ते, णे.
बी.	तं, णं.	ते, ता, णे, णा.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

	एकवचन	बहुवचन
त.	तेण, तेणं, तिणा,	तेहि, तेहिं, तेहिँ,
च. छ.	तास, तस्स, से, णस्स.	तास, तेसिं, ताण, ताणं, सिं. णेसिं, णाण, णाणं.
पं.	तो, तम्हा, तत्तो, ताओ, ताउ, ताहि, ताहिन्तो, ता, णत्तो, णाओ, णाउ, णाहि, णाहिन्तो, णा.	तत्तो, ताओ, ताउ, ताहि, ताहिन्तो, तासुन्तो, तेहि, तेहिन्तो, तेसुन्तो. णत्तो, णाओ, णाउ, णाहि, णाहिन्तो, णासुन्तो, णेहि, णेहिन्तो, णेसुन्तो.
स.	तस्सिं, तम्मि, तत्थ, तहिं, [तंसि]. णस्सिं, णम्मि, णत्थ, णहिं. *ताहे, ताला, तइआ.	तेसु, तेसुं, णेसु, णेसुं.

ता, ती, णा, णी, (तद्) शब्दस्य स्त्रीलिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	सा.	ताओ, ताउ, ता, तीआ, तीओ, तीउ, ती.
बी.	तं.	ताओ, ताउ, ता, तीआ, तीओ, तीउ, ती.
त.	ताअ, ताइ, ताए, तीअ, तीआ, तीइ, तीए.	ताहि, ताहिं, ताहिँ, तीहि, तीहिं, तीहिँ,

* ताहे આદિ ત્રણે રૂપો 'તે વખતે' એવા અર્થમાં વપરાય છે.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

	एकवचन	बहुवचन
च. छ.	तिस्सा, तीसे, तास, से, ताअ, ताइ, ताए, तीअ, तीआ, तीइ, तीए.	तेसिं, ताण, ताणं, सिं, तास, तासिं.
पं.	ताअ, ताइ, ताए, तम्हा, तत्तो, ताओ, ताउ, ताहिन्तो. तीअ, तीआ, तीइ, तीए, तित्तो, तीओ, तीउ. तीहिन्तो,	तत्तो, ताओ, ताउ, ताहिन्तो, तासुन्तो. तित्तो, तीओ, तीउ, तीहिन्तो, तीसुन्तो.
सं.	ताअ, ताइ, ताए, तीअ, तीआ, तीइ, तीए.	तासु, तासुं, तीसु, तीसुं.

णा–णी नां पण पढमा એકવચન સિવાય આ પ્રમાણે જાણવા.

त–ण (तद्) शब्दस्य नपुंसकलिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प. बी.	तं. णं.	ताइं, ताइँ, ताणि, णाइं, णाइँ, णाणि.

शेषं–पुल्लिंगवत्.

(३) ज (यत्) शब्दस्य पुल्लिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	जो, [जे].	जे.
बी,	जं.	जे, जा.
त.	जेण, जेणं, जिणा.	जेहि, जेहिँ, जेहिं.
च. छ.	जास, जस्स,	जेसिं, जाण, जाणं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

पं.– जम्हा, जत्तो, जाओ, जाउ, जाहि, जाहिन्तो, जा.	जत्तो, जाओ, जाउ, जाहि, जाहिन्तो, जासुन्तो. जेहि, जेहिन्तो, जेसुन्तो.
स.– जस्सि, जम्मि, जत्थ, जहिं, [जंसि]. ×जाहे, जाला, जइआ.	जेसु, जेसुं.

'जा–जी' (यत्) शब्दस्य स्त्रीलिंगरूपाणि ।

एकवचन.	बहुवचन.
प.– जा.	जाओ, जाउ, जा, जीआ, जीओ, जीउ. जी.
बी.– जं.	जाओ, जाउ, जा, जीआ, जीओ, जीउ, जी.
त.– जाअ, जाइ, जाए, जीअ, जआ, जीइ, जीए,	जाहि, जाहिं, जाहिँ, जीहि, जीहिं, जीहिँ.
च. } छ. } जिस्सा, जीसे, जाअ, जाइ, जाए, जीअ, जीआ, जीइ, जीए.	जेसिं, जाण, जाणं, जासिं.
पं.– जाअ, जाइ, जाए, जम्हा. जत्तो, जाओ, जाउ, जाहिन्तो. जीअ, जीआ, जीइ, जीए, जित्तो, जीओ, जीउ, जीहिन्तो,	जत्तो, जाओ, जाउ, जाहिन्तो, जासुन्तो. जित्तो, जीओ, जीउ, जीहिन्तो, जीसुन्तो.

× जाहे આદિ ત્રણે રૂપો 'જ્યારે જે વખતે' તેવા અર્થમાં વપરાય છે.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

स.–	जाअ, जाइ, जाए,	जासु, जासुं.
	जीअ, जीआ, जीइ, जीए.	जीसु, जीसुं.

'ज' (यत्) शब्दस्य नपुंसकलिङ्गरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प. बी.	जं.	जाइं, जाइँ, जाणि.

शेषं पुल्लिंगवत्.

(४) क (किम्) शब्दस्य पुल्लिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.–	को, [के.]	के.
बी.–	कं.	के, का.
त.–	केण, केणं, किणा.	केहि, केहिँ, केहिं.
च. छ.	कास, कस्स.	कास, केसिं, काण, काणं.
पं.–	किणो, कीस, कम्हा,	कत्तो, काओ, काउ, काहि.
	कत्तो, काओ, काउ,	काहिन्तो, कासुन्तो.
	काहि, काहिन्तो, का.	केहि, केहिन्तो, केसुन्तो.
स.–	कस्सिं, कम्मि, कत्थ,	केसु, केसुं.
	कहिं, [कंसि],	
	×काहे, काला, कइआ.	

×काहे આદિ ત્રણે રૂપો 'ક્યારે અથવા ક્યે વખતે' તેવા અર્થમાં વપરાય છે.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

का, की (किम्) शब्दस्य स्त्रीलिङ्गरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प्र.	–का.	काओ, काउ, का, कीआ, कीओ, कीउ, की.
बी.–	कं.	काओ, काउ, का, कीआ, कीओ, कीउ, की.
त.–	काअ, काइ, काए, कीअ, कीआ कीइ, कीए.	काहि, काहिँ, काहिं, कीहि, कीहिँ, कीहिं.
च. छ.	किस्सा, कीसे, कास, काअ, काइ, काए. कीअ, कीआ, कीए, कीए.	केसिं, काण, काणं, कासिं, कास.
पं.–	काअ, काइ, काए, कम्हा, कत्तो, काओ, काउ, काहिन्तो. कीअ, कीआ, कीइ, कीए, कित्तो, कीओ, कीउ, कीहिन्तो.	कत्तो, काओ, काउ, काहिन्तो, कासुन्तो. कित्तो, कीओ, कीउ, कीहिन्तो, कीसुन्तो.
स.–	काअ, काइ, काए, कीअ, कीआ, कीइ, कीए.	कासु, कासुं. कीसु, कीसुं.

क (किम्) शब्दस्य नपुंसकलिङ्गरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प्र. बी.–	किं.	काइं, काइँ, काणि.

शेष पुल्लिंगवत्.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

(५) एअ, (एतद्) शब्दस्य पुल्लिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.-	एस, एसो, [एसे], इणं, इणमो.	एए.
बी.-	एअं.	एए, एआ.
त.-	एएण, एएणं, एइणा.	एएहि, एएहिँ, एएहिं.
च. छ.-	एअस्स, से.	एएसिं, एआण, एआणं, सिं.
प.	एत्तो, एत्ताहे, (एअत्तो), एआओ, एआउ, एआहि, एआहिन्तो, एआ.	एअत्तो, एआओ, एआउ, एआहि, एआहिन्तो, एआसुन्तो, एएहि, एएहिन्तो एएसुन्तो.
स.-	अयम्मि, ईअम्मि, एअस्सिं, एअम्मि, एत्थ, [एअंसि].	एएसु, एएसुं.

एआ, एई (एतद्) शब्दस्य स्त्रीलिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.-	एस, एसा, इणं, इणमो, एई, एईआ.	एआओ, एआउ, एआ, एईआ, एईओ, एईउ, एई.
बो.-	एअं, एइं.	,, ,, ,, ,,
त.-	एआअ, एआइ, एआए, एईअ, एईआ, एईइ, एईए.	एआहिं, एआहिँ, एआहिं. एईहि, एईहिँ, एईहिँ.
च. छ.	एआअ, एआइ, एआए, से, एइअ, एईआ, एईइ एईए.	एआण-णं, सिं, एएसिं, एआसिं, एईण-णं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

	एकवचन	बहुवचन
पं.–	एआअ, एआइ, एआए (एअत्तो), एआओ, एआउ, एआहिन्तो.	एअत्तो, एआओ, एआउ, एआहिन्तो, एआसुन्तो.
	एईअ, एईआ, एईइ, एईए, एइत्तो, एईओ, एईउ, एईहिन्तो.	एइत्तो, एईओ, एईउ, एईहिन्तो, एईसुन्तो.
स.–	एआअ, एआइ, एआए,	एआसु, एआसुं,
	एईअ, एईआ, एईइ, एईए.	एईसु, एईसुं.

एअ, (एतद्) शब्दस्य नपुंसकलिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.–	एअं, एस, इणं, इणमो.	एआइं, एआइँ, एआणि.
बी.–	एअं.	,, ,, ,,

शेषं–पुल्लिंगवत्.

(६) इम, (इदम्) शब्दस्य पुल्लिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	अय, इमो, [इमे].	इमे.
बी.	इमं, इणं, णं.	इमे, इमा, णे, णा,
त.	इमेणं, इमेण, इमिणा, णेणं, णेण.	इमेहि, इमेहिँ, इमेहिं, एहि, एहिँ, एहिं.
च. छ.	इमस्स, से, अस्स.	इमेसिं, इमाण, इमाणं, सिं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

पं.	इमत्तो, इमाओ, इमाउ, इमाहिन्तो, इमा.	इमत्तो, इमाओ, इमाउ, इमाहि, इमाहिन्तो, इमासुन्तो, इमेहि, इमेहिन्तो, इमेसुन्तो.
स.	इमस्सिं, इमम्मि, अस्सिं, इह, [इमंसि].	इमेसु, इमेसुं, एसु, एसुं.

इमा, इमी (इदम्) शब्दस्य स्त्रीलिङ्गरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	इमा, इमिआ, इमी, इमीआ.	इमाओ, इमाउ, इमा, इमीआ, इमीओ, इमीउ, इमी, [इमे].
बी.	इमं, इमिं, इणं, णं.	,, ,, ,,
त.	इमाअ, इमाइ, इमाए, इमीअ, इमीआ, इमीइ, इमीए, णाअ, णाइ, णाए.	इमाहि, इमाहिँ, इमाहिं, इमीहि, इमीहिँ, इमीहिं, णाहि, णाहिँ, णाहिं, आहि, आहिँ, आहिं.
च. छ.	इमाअ, इमाइ, इमाए, इमीअ, इमीआ, इमीइ, इमीए, से. [इमीसे].	इमाण, इमाणं. सिं, इमेसिं, इमासिं. इमीण, इमीणं.
पं.	इमाअ, इमाइ, इमाए, इमत्तो, इमाओ, इमाउ, इमाहिन्तो, इमीअ, इमीआ, इमीइ, इमीए, इमित्तो, इमीओ, इमीउ, इमीहिन्तो.	इमत्तो, इमाओ, इमाउ, इमाहिन्तो, इमासुन्तो, इमित्तो, इमीओ, इमीउ, इमीहिन्तो, इमीसुन्तो.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

स.	इमाअ, इमाइ, इमाए. इमीअ, इमीआ, इमीइ, इमीए.	इमासु, इमासुं. इमीसु, इमीसुं, आसु, आसुं.

इम (इदम्) शब्दस्य नपुंसकलिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प. बी.	इदं, इणमो, इणं.	इमाइं, इमाइँ, इमाणि.

शेष-पुल्लिंगवत्.

(७) अमु (अदस्) शब्दस्य पुल्लिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	अह, अमू.	अमवो, अमउ, अमओ, अमुणो, अमू.
बी.	अमुं.	अमुणो, अमू.
त.	अमुणा.	अमूहि, अमूहिं, अमूहिँ.
च. छ.	अमुणो, अमुस्स.	अमूण, अमूणं.
प.	अमुणो, अमुत्तो, अमूओ, अमूउ, अमूहिन्तो.	अमुत्तो, अमूओ, अमूउ, अमूहिन्तो, अमूसुन्तो.
स.	अयम्मि, इअम्मि, अमुम्मि, [अमुंसि].	अमूसु, अमूसुं.

अमु (अदस्) शब्दस्य स्त्रीलिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	अह, अमू.	अमूओ, अमूउ, अमू.
बी.	अमुं.	” ” ”

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

त.	अमूअ, अमूआ, अमूइ, अमूए.	अमूहि, अमूहिँ, अमूहिं.
च. छ.	अमूअ, अमूआ, अमूइ, अमूए.	अमूण, अमूणं.
पं.	अमूअ, अमूआ, अमूइ, अमूए.	
	अमूत्तो, अमूओ, अमूउ, अमूहिन्तो.	अमूत्तो, अमूओ, अमूउ, अमूहिन्तो, अमूसुन्तो.
स.	अमूअ, अमूआ, अमूइ, अमूए.	अमूसु, अमूसुं.

अह (अदस्) शब्दस्य नपुंसकलिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	अह, अमुं.	अमूइँ, अमूइं, अमूणि.
बी.	अमुं.	" " "

शेषं पुल्लिंगवत्.

तुम्ह (युष्मद्), शब्दस्य त्रिषु लिंगेषु समानरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	तुं, तुं, तुव, तुह, तुमं.	भे, तुब्भे, तुम्हे, तुज्झे, तुज्झ, तुम्ह, तुय्हे, उय्हे,
बी.	तुं, तुं, तुवं, तुमं, तुह, तुमे, तुए.	वो, तुब्भे, तुम्हे, तुज्झे, उज्झे, तुय्हे, उय्हे, भे.
त.	भे, दि, दे, ते, तइ, तए. तुमे, तुमइ, तुमए, तुमै, तुमाइ.	भे, तुब्भेहिं, तुम्हेहिं, तुज्झेहिं. उज्झेहिं, उम्हेहिं, तुय्हेहिं, उय्हेहिं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

च. ष.	तइ, तुं, ते, तुम्ह, तुह, तुहं, तुव, तुम, तुमे, तुमो, तुमाइ, दि, दे, इ, ए, तुब्भ, तुम्ह, तुज्झ, उब्भ, उम्ह, उज्झ, उय्ह.	तु, वो, भे, तुब्भ, तुम्ह, तुज्झ, उब्भ, उम्ह, उज्झ, तुब्भाण-णं, तुवाण-णं, तुम्हाण-णं, तुमाण-णं, तुज्झाण-णं, तुम्हाण-णं.
पं.	तइत्तो, तईओ-उ-हिन्तो, तुवत्तो, तुवाओ-उ-हि-हिन्तो, तुवा. तुमत्तो, तुमाओ-उ-हि-हिन्तो, तुमा. तुहत्तो, तुहाओ-उ-हि-हिन्तो, तुहा. तुब्भत्तो, तुब्भाओ-उ-हि-हिन्तो, तुब्भा. तुम्हत्तो, तुम्हाओ-उ-हि-हिन्तो, तुम्हा, तुज्झत्तो, तुज्झाओ-उ-हि-हिन्तो-तुज्झा. तुय्ह, तुब्भ, तुम्ह, तुज्झ, तहिन्तो.	तुब्भत्तो, तुब्भाओ-उ-हि-हिन्तो-सुन्तो, तुब्भेहि-हिन्तो-सुन्तो. तुम्हत्तो, तुम्हाओ-उ-हि-हिन्तो-सुन्तो, तुम्हेहि-हिन्तो-सुन्तो. तुज्झत्तो, तुज्झाओ-उ-हि-हिन्तो-सुन्तो, तुज्झेहि-हिन्तो-सुन्तो. तुय्हत्तो, तुय्हाओ-उ-हि-हिन्तो-सुन्तो, तुय्हेहि-हिन्तो-सुन्तो. उय्हत्तो, उय्हाओ-उ-हि-हिन्तो-सुन्तो, उय्हेहि-हिन्तो-सुन्तो. उम्हत्तो, उम्हाओ-उ-हि-हिन्तो-सुन्तो, उम्हेहि-हिन्तो-सुन्तो.
स.	तुमे, तुमए, तुमाइ, तइ, तए. तुम्मि, तुवम्मि, तुवस्सि, [तुवंस्मि].	तुसु-सुं. तुवसु-सुं, तुवेसु-सु,

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

तुमम्मि, तुमस्सिं, [तुमंसि],	तुमसु-सुं, तुमेसु—सुं,
तुहम्मि, तुहस्सिं, [तुहंसि],	तुहसु-सुं, तुहेसु—सुं,
तुब्भम्मि, तुब्भस्सिं, [तुब्भंसि],	तुब्भसु-सुं, तुब्भेसु-सुं,
तुम्हम्मि, तुम्हस्सिं, [तुम्हंसि],	तुम्हसु-सुं, तुम्हेसु-सुं,
तुज्झम्मि, तुज्झस्सिं, [तुज्झंसि],	तुज्झसु-सुं, तुज्झेसु-सुं,
तुवे, तुमे, तुहे,	तुब्भासु-सुं, तुम्हासु-सुं,
तुब्भे, तुम्हे, तुज्झे.	तुज्झासु-सुं.

अम्ह (अस्मद्), शब्दस्य 'त्रिषु' लिंगेषु समानरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	ह, अहं, अहयं, म्मि, अम्हि, अम्मि.	अम्ह, अम्हे, अम्हो, मो, वयं, मे.
बी.	मं, मम, मिमं अहं, णे, णं, मि, अम्मि, अम्ह, मम्ह.	अम्हे, अम्हो, अम्ह, णे.
त.	मि, मे, ममं, ममए, ममाइ, मइ, मए, मयाइ, णे, [मया].	अम्हेहिं, अम्हाहिं, अम्ह, अम्हे, णे.
च. छ.	मे, मइ, मम, मह, महं, मज्झ, मज्झं, अम्ह, अम्हं.	णे, णो, मज्झ, अम्ह, अम्हं, अम्हे, अम्हो, अम्हाण-णं, ममाण-णं, महाण-णं, मज्झाण-णं.
पं.	मइत्तो, मईओ-उ-हिन्तो. ममत्तो, ममाओ-उ-हि-हिन्तो, ममा.	ममत्तो, ममाओ-उ-हि-हिन्तो-सुन्तो. ममेहि-हिन्तो-सुन्तो, अम्हत्तो, अम्हाओ-उ-हि-

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

महत्तो, महाओ-उ-हि-हिन्तो, महा.	हिन्तो-सुन्तो.
मज्झत्तो, मज्झाओ-उ-हि-हिन्तो, मज्झा.	अम्हेहि-हिन्तो-सुन्तो.
स. मि, मइ, ममाइ, मए, मे,	
अम्हस्सि-म्मि, [अम्हंसि],	अम्हसु-सुं, अम्हेसु-सुं,
ममस्सि-म्मि, [ममंसि],	ममसु-सुं, ममेसु-सुं,
महस्सि-म्मि, [महंसि],	महसु-सुं, महेसु-सुं,
मज्झस्सि-म्मि, [मज्झंसि],	मज्झसु-सुं, मज्झेसु-सुं,
अम्हे, ममे, महे, मज्झे, [मम्हि].	अम्हासु-सुं.

-०-

१ धणी २ आऊ य ३ नेहालू, ४ पाउसो ५ सरओ ६ गिरा ॥
७ गामणी ८ खलपू ९ गोवा, १० भगवंतो ११ जसो १२ दिसा ॥ ६ ॥

१ इनन्तपुल्लिंग 'धणि' (धनिन्) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	धणी.	धणओ, धणउ, धणी, धणिणो.
बी.	धणिं.	धणिणो, धणी.
सं.	हे धणि, धणी.	धणओ, धणउ, धणी, धणिणो.

शेषं-'मुणि' शब्दवत्.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२ सान्तपुल्लिंग 'आउ–आउस' (आयुस्) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	आऊ.	आअवो, आअउ, आअओ, आऊ, आउणो.
बी.	आउं.	आउणो, आऊ.
सं.	हे आऊ, आउ.	आअवो, आअउ, आअओ, आऊ, आउणो.

शेषं–'गुरु' शब्दवत्.

कदाचित् 'आउ' शब्दस्य रूपाणि नपुंसकलिंगेऽपि भवन्ति ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प. बी.	आउं.	आऊइं, आऊइँ, आऊणि.
त.	आउणा.	आऊहि, आऊहिँ, आऊहिं.
सं.	हे आउ.	आऊइं, आऊइँ, आऊणि.

शेषं–'महु' शब्दवत्.

'आउस' शब्दस्य पुल्लिंगे रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	आउसो.	आउसा.
बी.	आउसं.	आउसा, आउसे.
सं.	हे आउस, आउसो, आउसा.	आउसा.

शेषं–'जिण' शब्दवत्.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

कदाचित् 'आउस' शब्दस्य नपुंसकेऽपि रूपाणि भवन्ति ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प. } बी.	आउसं.	आउसाइँ, आउसाइं, आउसाणि.
सं.	हे आउस.	आउसाइँ, आउसाइं, आउसाणि.

शेषं–'नाण' शब्दवत्.

३ उकारान्तपुल्लिंग 'नेहालु' (स्नेहालु) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	नेहालू.	नेहालवो, नेहालउ, नेहालओ. नेहालुणो, नेहालू.
बी.	नेहालुं.	नेहालुणो, नेहालू.
सं.	हे नेहालू, नेहालु.	नेहालवो, नेहालउ, नेहालओ, नेहालुणो, नेहालू.

शेषं–'गुरु' शब्दवत्.

४ [1]पाउस (प्रावृष्) शब्दस्य रूपाणि पुल्लिंगे भवन्ति ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	पाउसो.	पाउसा.
बी.	पाउसं.	पाउसा, पाउसे.
सं.	हे पाउस, पाउसो, पाउसा.	पाउसा.

शेषं–'जिण' शब्दवत्.

१ पाउस (प्रावृष्), सरअ (शरद्) આ શબ્દોમાં અન્ત્ય વ્યંજનમાં अ આવે છે, પછી અકારાન્ત થવાથી તેનાં રૂપો પુંલ્લિંગમાં 'जिण' શબ્દ જેવાં થાય છે.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

५ सरअ (शरद्) शब्दस्य रूपाणि पुल्लिंगे भवन्ति ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	सरओ.	सरआ.
बी.	सरअं.	सरआ. सरए.
सं.	हे सरअ, सरओ, सरआ.	सरआ.

शेषं-'जिण' शब्दवत्.

एवं-भिसअ (भिषज्) इत्यादयः ।

६ स्त्रीलिंगे 'गिरा' (गिर्) शब्दस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	गिरा.	गिराउ, गिराओ, गिरा.
बी.	गिरं.	गिराउ, गिराओ, गिरा.
सं.	हे गिरे, गिरा.	गिराउ, गिराओ, गिरा.

शेषं-'रमा' शब्दवत्.

७ पुल्लिंगे गामणी (ग्रामणी) शब्दस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	गामणी.	गामणउ, गामणओ, गामणी, गामणिणो.
बी.	गामणिं.	गामणिणो, गामणी.
सं.	हे गामणि.	गामणउ, गामणओ, गामणिणो, गामणी.

शेषं-'मुणि' शब्दवत्.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

८ पुल्लिंगे खलपू (खलपू) शब्दस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	खलपू.	खलपवो, खलपउ, खलपओ, खलपू, खलपुणो.
बी.	खलपुं.	खलपू, खलपुणो.
त.	खलपुणा.	खलपूहि, खलपूहिँ, खलपूहिं.
सं.	हे खलपू.	खलपवो, खलपउ, खलपओ, खलपू, खलपुणो.

शेषं-'गुरु' शब्दवत्.

९ आकारान्तपुल्लिंग 'गोवा' (गोपा) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	गोवा.	गोवा.
बी.	गोवां.	गोवा.
त.	गोवाण, गोवाणं.	गोवाहि, गोवाहिँ, गोवाहिं.
च.	गोवस्स.	गोवाण गोवाणं.
पं.	गोवत्तो, गोवाओ, गोवाउ, गोवाहिन्तो.	गोवत्तो, गोवाओ, गोवाउ, गोवाहिन्तो, गोवासुन्तो.
छ.	गोवस्स.	गोवाण, गोवाणं.
स.	गोवम्मि.	गोवासु, गोवासुं.
सं.	हे गोवा.	गोवा.

१० पुल्लिंगे 'भगवंत' (भगवत्) शब्दस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	भगवंतो.	भगवंता.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

बी.	भगवंतं.	भगवंता, भगवंते.
त.	भगवंतेण, भगवंतेणं. [भगवता]	भगवंतेहि, भगवंतेहिँ, भगवंतेहिं.
सं.	हे भगवंत, भगवंतो, भगवंता.	भगवंता.

शेषं-'जिण' शब्दवत् ।

११ सकारान्तपुल्लिंग 'जस' (यशस्) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	जसो.	जसा.
बी.	जसं.	जसा, जसे.
त.	जसेण, जसेणं, [जससा].	जसेहि, जसेहिँ, जसेहिं.
सं.	हे जस, जसो, जसा.	जसा.

शेषं-'जिण' शब्दवत्.

एवं-तम (तमस्), मण (मनस्), वय (वचस्) इत्यादयः ।

१२ शकारान्तस्त्रीलिंग 'दिसा' (दिश्) शब्दः ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	दिसा.	दिसाओ, दिसाउ, दिसा.
बी.	दिसं.	दिसाओ, दिसाउ, दिसा.
त.	दिसाअ, दिसाइ, दिसाए.	दिसाहि, दिसाहिँ, दिसाहिं.

शेषं-'दया' शब्दवत् ।

इति विशेषरूपाणि.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८
एग–दु–तिण्णि चत्तारि पंच छ सत्त अट्ठ य ।
९ १०
नव–दसाइणो सद्दा णेया संखाइ–बोहगा ॥ ७ ॥

१ एग (एक) शब्दस्य पुल्लिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	एगो, [एगे.]	एगे.
बी.	एगं.	एगे, एगा.
त.	एगेण, एगेणं.	एगेहि, एगेहिँ, एगेहिं.
च.	एगस्स.	एगाण, एगाणं, एगेसिं.
पं.	एगत्तो, एगाओ, एगाउ, एगाहि, एगाहिन्तो, एगा.	एगत्तो, एगाओ, एगाउ, एगाहि, एगेहि, एगाहिन्तो, एगेहिन्तो, एगासुन्तो, एगेसुन्तो.
छ.	एगस्स.	एगाण, एगाणं, एगेसिं.
स.	एगहिं, एगस्सिं, एगम्मि, एगत्थ. [एगंसि]	एगेसु, एगेसुं.

एगा (एका) शब्दस्य स्त्रीलिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	एगा.	एगाओ, एगाउ, एगा.
बी.	एगं.	एगाओ, एगाउ, एगा.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

त.	एगाअ, एगाइ, एगाए.	एगाहि, एगाहिँ, एगाहिं.
च.	एगाअ, एगाइ, एगाए.	एगेसिं, [एगासिं], एगण्ह, एगण्हं.
पं.	एगाअ, एगाइ, एगाए एगत्तो, एगाओ, एगाउ, एगाहिन्तो.	एगत्तो, एगाओ, एगाउ, एगाहिन्तो, एगासुन्तो.
छ.	एगाअ, एगाइ, एगाए.	एगासि, [एगासिं], एगण्ह, एगण्हं.
स.	एगाअ, एगाइ, एगाए.	एगासु, एगासुं.

एग (एक) शब्दस्य नपुंसकलिंगरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	एगं.	एगाइं, एगाइँ, एगाणि.
बी.	एगं.	एगाइं, एगाइँ, एगाणि.

शेषं-पुल्लिंगवत्.

(२) दो, वे (द्वि) शब्दस्य त्रिलिंगे समानरूपाणि ।

	बहुवचन.
प. बी.	दुवे, दोण्णि, दुण्णि, वेण्णि, विण्णि, दो, वे.
त.	दोहि, दोहिँ, दोहिं, वेहि, वेहिँ, वेहिं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

च. छ. } दोण्ह, दोण्हं, दुण्ह, दुण्हं,
वेण्ह, वेण्हं, विण्ह, विण्हं.

पं. दुत्तो, दोओ, दोउ, दोहिन्तो, दोसुन्तो,
वित्तो, वेओ, वेउ, वेहिन्तो, वेसुन्तो.

स. दोसु, दोसुं, वेसु, वेसुं.

(३) ति, (त्रि) शब्दस्य त्रिलिंगे समानरूपाणि।

बहुवचन.

प. बी. तिण्णि, [तओ].

त. तीहि, तीहिँ, तीहिं.

च. छ. तिण्ह, तिण्हं.

पं. तित्तो, तीओ, तीउ, तीहिन्तो, तीसुन्तो.

स. तीसु, तीसुं.

(४) चउ (चतुर्) शब्दस्य त्रिलिंगे समानरूपाणि।

बहुवचन.

प. बी. } चत्तारो, चउरो, चत्तारि.

त. चऊहि, चऊहिँ, चऊहिं,
चउहि, चउहिँ, चउहिं.

च. छ. चउण्ह, चउण्हं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

पं.	चउत्तो, चऊओ, चऊउ, चऊहिन्तो, चऊसुन्तो, चउओ, चउउ, चउहिन्तो, चउसुन्तो.
स.	चऊसु, चऊसुं, चउसु, चउसुं.

(५) पंच (पञ्चन्) शब्दस्य त्रिलिंगे समानरूपाणि ।

	बहुवचन.
प. बी.	पंच.
त.	पंचहि, पंचहिँ, पंचहिं.
च. छ.	पंचण्ह, पंचण्हं.
पं.	पंचत्तो, पंचाओ, पंचाउ, पंचाहिन्तो, पंचासुन्तो.
स.	पंचसु, पंचसुं.

(६) छ (षष्) शब्दस्य त्रिलिंगे समानरूपाणि ।

	बहुवचन.
प. बी.	छ.
त.	छहि, छहिँ, छहिं.
च. छ.	छण्ह, छण्हं.
पं.	छत्तो, छाओ, छाउ, छाहिन्तो, छासुन्तो.
स.	छसु, छसुं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

(७) सत्त, (सप्तन्) शब्दस्य त्रिलिंगे समानरूपाणि ।

बहुवचन.

प. बी.	सत्त.
त.	सत्तहि, सत्तहिँ, सत्तहिं.
च. छ.	सत्तण्ह, सत्तण्हं.
पं.	सत्तत्तो, सत्ताओ, सत्ताउ, सत्ताहिन्तो, सत्तासुन्तो.
स.	सत्तसु, सत्तसुं.

अट्ठ (अष्टन्) शब्दस्य त्रिलिंगे समानरूपाणि ।

बहुवचन.

प. बी.	अट्ठ.
त.	अट्ठहि, अट्ठहिँ, अट्ठहिं.
च. छ.	अट्ठण्ह, अट्ठण्हं.
पं.	अट्ठत्तो, अट्ठाओ, अट्ठाउ, अट्ठाहिन्तो, अट्ठासुन्तो.
स.	अट्ठसु, अट्ठसुं.

एवं-अड (अष्टन्) शब्दः.

(९) नव (नवन्) शब्दस्य त्रिलिंगे समानरूपाणि ।

बहुवचन.

प. बी.	नव.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

त. नवहि, नवहिँ, नवहिं.

च. छ. नवण्ह, नवण्हं.

पं. नवत्तो, नवाओ, नवाउ, नवाहिन्तो, नवासुन्तो.

स. नवसु, नवसुं.

(१०) दह, दस (दशन्) शब्दस्य त्रिलिंगे समानरूपाणि ।

बहुवचन.

प. } दह.
बी. } दस.

त. दहहि, दहहिँ, दहहिं,
दसहि, दसहिँ, दसहिं.

च. छ. दसण्ह, दसण्हं.

पं. दहत्तो, दहाओ, दहाउ, दहाहिन्तो, दहासुन्तो,
दसत्तो, दसाओ, दसाउ, दसाहिन्तो, दसासुन्तो.

स. दहसु, दहसुं.
दससु, दससुं.

एवं-एगारह-बारह-तेरह-चउद्दह-चउद्दस-पन्नरह-सोलस-सत्तरह-अट्ठारह-इत्यादयः.

(११) स्त्रीलिंगे वीसा (विंशति) शब्दस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	वीसा.	वीसाओ, वीसाउ, वीसा.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

बी. वीसं. वीसाओ, वीसाउ, वीसा.

त. वीसाअ, वीसाइ, वीसाए. वीसाहि, वीसाहिँ, वीसाहिं.

शेषं-'दया' शब्दवत्.

एवं-एगूणवीसा-एगवीसा-एगूणतीसा-तीसा-एगतीसा-एगूण-चत्तालीसा-चत्तालीसा-पण्णासा-अट्ठावण्णा-इत्यादयः

(१२) स्त्रीलिंगे सट्ठि (षष्टि) शब्दस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	सट्ठी.	सट्ठीउ, सट्ठीओ, सट्ठी.
बी.	सट्ठिं.	सट्ठीउ, सट्ठीओ, सट्ठी.
त.	सट्ठीअ, सट्ठीआ, सट्ठीइ, सट्ठीए.	सट्ठीहि, सट्ठीहिँ, सट्ठीहिं.

शेषं-'बुद्धि' शब्दवत्.

एवं-एगूणसट्ठि-एगसट्ठि-एगूणसत्तरि-सत्तरि-एगसत्तरि-एगूणा-सीइ-एगासीइ-एगूणनवइ-नवइ-एगणवइ-नवणवइ इत्यादयः.

(१३) नपुंसकलिंगे सय (शत) शब्दस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
प.	सयं.	सयाइँ, सयाइं, सयाणि.
बी.	सयं.	सयाइँ, सयाइं, सयाणि.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

त. सप्पण, सप्पणं. सप्पहि, सप्पहिँ, सप्पहिं.

शेषं-'नाण' शब्दवत्.

माला पाइअरूवाणं संखित्ता सद्दसुंदरा ।
मुणिचंदुदएणेसा लिहिआ बालबोहिआ ॥ ८ ॥

इअ संखित्त-पाइअसद्दरूवमाला
समत्ता ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

शुद्धिपत्रकम् ।

पृष्ठ.	पंक्ति.	शुद्ध.	अशुद्ध.
३	११	गुरुस्स	गुरुस्स
६	१०	अप्परस,	अप्पस्स,
७	३	अप्पे,	अप्पे,
७	४	अप्पाणाम्मि,	अप्पाणम्मि,
८	१७	रायाणम्मि,	रायाणम्मि,
८	१७	रायाणेसु,	रायाणेसुं
१०	७	बुद्धित्तो,	बुद्धित्तो,
११	१९	धेणूण, धेणूणं=	धेणूहि-हिँ-हिं
१४	१६	माआसु,	माआसुं,
१८	१७	कत्तूणा.	कत्तुणा.
२५	१४	जआ,	जीआ,
२७	११	कीए,	कीइ

पृष्ठ.	पंक्ति.	शुद्ध.	अशुद्ध.
२८	१९	एईहीँ	एईहिं.
२९	१६	अय,	अयं,
३२	३	अमूण.	अमूणं.
३२	५	अभूइ,	अमृइ,
,,	६	अभूए.	अमृए.
,,	७	अमुत्तो,	अमुत्तो.
,,	,,	,,	,,
,,	१३	अमूइ	अमूइं,
,,	१८	तुं, तुं, तुव,	तं, तुं, तुवं,
,,	२०	तुं, तुं	तं, तुं,
,,	२३	तुमे,	तुमं,
३३	२७	तुवेसु,	तुवेसुं,

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

अथ प्राकृतम् ८।१।१॥

बहुलम् ८।१।२॥

आर्षम् ८।१।३॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

ॐ अर्हं नमः ।

श्री नेमि-विज्ञान-ग्रंथमाला रत्न-१५.

संक्षिप्तप्राकृतधातुरूपमाला ।

सम्पादकः—

—श्री नेमि-विज्ञान-कस्तूरसूरि-चरणाब्ज चञ्चरीक—

मुनि चन्द्रोदयविजयः ।

प्रथमावृत्तिः

प्रकाशकः—

श्रेष्ठि झवेरचन्दभाइ रामाजीभाइ झवेरी,

जैन देहरासरपासे, मु. नवसारी.

श्री. वी. नि. सं. २४७५

वि. स. २००५

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प्राप्तिस्थानानिः—

१ संघवी जीवणभाइ छोटालाल झवेरी
ठे. डोशीवाडानी पोळ, अमदावाद.

२ सरस्वतीपुस्तकभंडार. हा. पं. भूरालाल के.
ठे, हाथीखाना, रतनपोळ, अमदावाद.

३ मास्तर जसवंतलाल गिरधरलाल
ठे. १२३८. रूपासुरचंदनी पोळ, अमदावाद.

श्री नेमि-विज्ञान-ग्रंथमाला.

सर्व हक्क स्वाधीन.

मुद्रकः—
बालुभाइ हीरालाल लालन.
सरस्वती मुद्रणालय गोपीपुरा,—सुरत.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

श्रीशंखेश्वरपार्श्वपरमात्मने नमः ।

सूरिसम्राड् जगद्वन्द्य-विजयनेमिसूरिराट् ।
राजते राजतेजोभी-राजमानो धरातले ॥

अपूज्यपादश्रीनेमि-विज्ञान-कस्तूरचरणाब्ज-चञ्चरीकमुनि
चन्द्रोदयविजयसङ्कलिता

संक्षिप्तप्राकृतधातुरूपमाला ।

वद्धमाणजिणो सामी सिद्धत्थकुलनंदणो ।
संसिद्धत्थपयं दिज्जा अक्खयानंददायगं ॥ १ ॥

विजयनेमिसूरीसे वीसविक्खायकित्तिणो ।
गुरू विन्नाण-कत्थूर-सूरिणो नमिऊण य ॥ २ ॥

हस-हो-होअ-होज्जाणं होएज्जा धाउणो तहा ।
रूवमाला य सव्वंमि कालंमि लिक्खए मए ॥ ३ ॥

'हस्' (हस्) धातोर्वर्तमानकालस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
तइयपुरिस.	हसइ,	हसन्ति, हसन्ते, हसिरे,
	हसेइ,	हसेन्ति, हसेन्ते, हसेइरे,
	हसए.	हसिन्ति, हसिन्ते, हसइरे.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

बीयपुरिस.	हससि,	हसित्था, हसह,
	हसेसि,	हसेत्था, हसेह,
	हससे.	हसइत्था,
		हसेइत्था.
पढमपुरिस.	हसमि,	हसमो, हसमु, हसम,
	हसामि,	हसामो, हसामु, हसाम,
		हसिमो, हसिमु, हसिम,
	हसेमि.	हसेमो, हसेमु, हसेम.

सर्ववचन. } हसिज्ज, हसेज्ज,
सर्वपुरुष. } हसिज्जा, हसेज्जा.

'हस्' (हस्) धातोर्विधि–आज्ञार्थयो रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	हसउ,	हसन्तु, हसिन्तु,
	[हसए, हसे.]	हसेन्तु.
बी. पु.	हसहि, हसेहि,	हसह, हसेह.
	हससु, हसेसु,	
	हसिज्जसु, हसेज्जसु,	
	हसिज्जहि, हसेज्जहि,	
	हसिज्जे, हसेज्जे,	
	हस, हसे.	
	*[हसिज्जसि, हसेज्जसि,	[हसिज्जाह, हसेज्जाह].
	हसिज्जासि, हसेज्जासि,	
	हसिज्जाहि, हसेज्जाहि,	
	हसाहि.]	

* આવા [·] કાઉંસમાં આપેલાં રૂપો આર્ષ જાણવાં.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प. पु.	हसमु, हसामु,	हसमो, हसामो,
	हसिमु, हसेमु.	हसिमो, हसेमो.

स.वचन, स. पुरुष } हसिज्ज, हसेज्ज, हसिज्जा, हसेज्जा.

'हस्' (हस्) धातोर्भूतकालस्य रूपाणि ।

स.वचन, स. पुरुष } हसीअ.

स.वचन, स. पुरुष } हसित्था, हसिंसु.

'हस्' (हस्) धातोर्भविष्यत्कालस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	हसिहिइ, हसिहिए,	हसिहिन्ति, हसिहिन्ते, हसिहिरे,
	हसेहिइ, हसेहिए,	हसेहिन्ति, हसेहिन्ते, हसेहिरे,
	[हसिस्सइ, हसिस्सए,	[हसिस्सन्ति, हसिस्सन्ते,
	हसेस्सइ, हसेस्सए.]	हसेस्सन्ति, हसेस्सन्ते.]
बी. पु.	हसिहिसि, हसिहिसे,	हसिहित्था, हसिहिह,
	हसेहिसि, हसेहिसे,	हसेहित्था, हसेहिह,
	[हसिस्ससि, हसिस्ससे,	[हसिस्सह, हसेस्सह.]
	हसेस्ससि, हसेस्ससे.]	

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प. पु.	हसिस्सं, हसिस्सामि, हसेस्सं, हसेस्सामि,	हसिस्सामो, हसिस्सामु, हसिस्साम,
	हसिहामि, हसेहामि, हसिहिमि, हसेहिमि.	हसेस्सामो, हसेस्सामु, हसेस्साम, हसिहामो, हसिहामु, हसिहाम, हसेहामो, हसेहामु, हसेहाम, हसिहिमो, हसिहिमु, हसिहिम, हसेहिमो, हसेहिमु, हसेहिम, हसिहिस्सा, हसिहित्था, हसेहिस्सा, हसेहित्था.

स.वचन. } हसेज्ज, हसेज्जा,
स. पुरुष. } हसिज्ज, हसिज्जा.

हस् (हस्) धातोः क्रियातिपत्त्यर्थस्य रूपाणि ।

स. वचन. } हसिज्ज, हसिज्जा,
स. पुरुष. } हसेज्ज, हसेज्जा.

	एकवचन.	बहुवचन.
पुंल्लिंग.	हसन्तो,	हसन्ता,
	हसेन्तो,	हसेन्ता,
	हसिन्तो,	हसिन्ता,
	हसमाणो,	हसमाणा,
	हसेमाणो,	हसेमाणा.
	[हसन्ते, हसेन्ते, हसिन्ते, हसमाणे, हसेमाणे.]	

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

स्त्रीलिंग.	हसन्ती,	हसन्तीओ,
	हसेन्ती,	हसेन्तीओ,
	हसिन्ती,	हसिन्तीओ,
	हसमाणी,	हसमाणीओ,
	हसेमाणी,	हसेमाणीओ,
	हसन्ता,	हसन्ताओ,
	हसेन्ता,	हसेन्ताओ,
	हसिन्ता	हसिन्ताओ,
	हसमाणा,	हसमाणाओ,
	हसेमाणा.	हसेमाणाओ.
नपु०	हसन्तं,	हसन्ताइं,
	हसेन्तं,	हसेन्ताइं,
	हसिन्तं,	हसिन्ताइं,
	हसमाणं,	हसमाणाइं,
	हसेमाणं.	हसेमाणाइं.

આ ક્રિયાતિપત્ત્યર્થમાં આપેલા ત્રણે લિંગનાં રૂપો જાતિને અનુસારે ત્રણે લિંગમાં વપરાય છે.

एवम्–कह् (कथ्), गच्छ् (गम्), जाण् (ज्ञा), देक्ख् (दृश्), नम् (नम्), वीह् (भी), बोल्ल् (कथ्), रुव् (रुद्), इत्यादिव्यञ्जनान्तधातूनां रूपाणि ज्ञेयानि ।

'हो' (भू) धातोर्वर्तमानकालस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	होइ.	होन्ति, होन्ते, होइरे, हुन्ति, हुन्ते.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

बी. पु.	होसि.	होइत्था, होह.
प. पु.	होमि.	होमो, होमु, होम.

'होअ' (भू) अंगस्य वर्तमानकालरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	होअइ, होअए,	होअन्ति, होअन्ते, होइरे,
	होएइ.	होएन्ति, होएन्ते, होएइरे,
		होइन्ति, होइन्ते, होअइरे.
बी. पु.	होअसि, होअसे,	होइत्था, होअह,
	होएसि.	होएत्था, होएह,
		होअइत्था,
		होएइत्था.
प. पु.	होअमि,	होअमो, होअमु, होअम,
	होआमि,	होआमो, होआमु, होआम,
		होइमो, होइमु, होइम,
	होएमि.	होएमो, होएमु, होएम.

*'होज्ज–होज्जा' (भू) अंगस्य वर्तमानकालरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	होज्जइ,	होज्जन्ति, होज्जन्ते, होज्जइरे,
	होज्जाइ,	होज्जान्ति, होज्जान्ते, होज्जाइरे,
	होज्जेइ,	होज्जेन्ति, होज्जेन्ते, होज्जेइरे,

* होज्ज–होज्जा–होएज्ज–होएज्जा અંગનાં રૂપો ભૂતકાળ અને ક્રિયાતિપત્ત્યર્થમાં થતાં નથી.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

	होज्जए.	होज्जिजन्ति, होज्जिजन्ते, होज्जिरे,
	होज्ज, होज्जा.	होज्ज, होज्जा.
बी. पु.	होज्जसि,	होज्जित्था, होज्जह,
	होज्जासि,	होज्जेत्था,
	होज्जेसि,	होज्जइत्था, होज्जाह,
	होज्जसे.	होज्जेइत्था, होज्जेह.
		होज्जाइत्था,
	होज्ज, होज्जा.	होज्ज, होज्जा.
प. पु.	होज्जमि,	होज्जमो, होज्जमु, होज्जम,
	होज्जामि,	होज्जामो, होज्जामु, होज्जाम,
		होज्जिमो, होज्जिमु, होज्जिम,
	होज्जेमि.	होज्जेमो, होज्जेमु, होज्जेम,
	होज्ज, होज्जा.	होज्ज, होज्जा.

'होएज्ज–होएज्जा' (भू)अंगस्य वर्तमानकालरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	होएज्जइ,	होएज्जन्ति, होएज्जन्ते, होएज्जइरे,
	होएज्जाइ,	होएज्जान्ति, होएज्जान्ते, होएज्जाइरे,
	होएज्जेइ,	होएज्जेन्ति, होएज्जेन्ते, होएज्जेइरे,
	होएज्जए,	होएज्जिजन्ति, होएज्जिजन्ते, होएज्जिरे,
	होएज्ज, होएज्जा.	होएज्ज, होएज्जा.
बी. पु.	होएज्जसि,	होएज्जित्था, होएज्जह,
	होएज्जासि,	होएज्जेत्था, होएज्जाह,

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

	होएज्जेसि,	होएज्जइत्था, होएज्जेह,
	होएज्जसे,	होएज्जेइत्था,
		होएज्जाइत्था,
	होएज्ज, होएज्जा.	होएज्ज, होएज्जा.
प. पु.	होएज्जमि,	होएज्जमो, होएज्जमु, होएज्जम,
	होएज्जामि,	होएज्जामो, होएज्जामु, होएज्जाम,
	होएज्जेमि,	होएज्जिमो, होएज्जिमु, होएज्जिम,
		होएज्जेमो, होएज्जेमु, होएज्जेम,
	होएज्ज, होएज्जा.	होएज्ज, होएज्जा.

'हो' (भू) धातोर्विधि-आज्ञार्थयो रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	होउ.	होन्तु, हुन्तु.
बी. पु.	होहि, होसु, [होइज्जसि, होइज्जासि, होइज्जाहि.]	होह, [होज्जाह.]
प. पु.	होमु.	होमो.

'होअ' (भू) अंगस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	होअउ,	होअन्तु,
	होएउ,	होएन्तु,
	[होअए.]	होइन्तु.
बी. पु.	होअहि, होएहि,	होअह,

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होअसु,	होएसु,	होएह.
होइज्जसु,	होएज्जसु,	
होइज्जहि,	होएज्जहि,	
होइज्जे,	होएज्जे,	
होअ,	होए.	
[होइज्जसि,	होएज्जसि,	[होइज्जाह,
होइज्जासि,	होएज्जासि,	होएज्जाह].
होइज्जाहि,	होएज्जाहि,	
होआहि].		

प. पु.	होअमु,	होअमो,
	होआमु,	होआमो,
	होइमु,	होइमो,
	होएमु.	होएमो.

होज्ज, होज्जा (भू) अंगस्य विधि–आज्ञार्थयो रूपाणि ।

	एकवचन.		बहुवचन.
त. पु.	होज्जउ,		होज्जन्तु,
	होज्जाउ,		होज्जान्तु,
			होज्जेन्तु,
	होज्जेउ,		होज्जिन्तु,
	[होज्जए],		
	होज्ज, होज्जा.		होज्ज, होज्जा.
बी. पु.	होज्जहि,	होज्जेहि,	होज्जह, होज्जेह,
	होज्जाहि,		होज्जाह.
	होज्जसु,	होज्जेसु,	

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

	होज्जासु,		
	होज्जिज्जसु,	होज्जेज्जसु,	
	होज्जिज्जहि,	होज्जेज्जहि,	
	होज्जिज्जे,	होज्जेज्जे,	
	होज्ज,	होज्जा.	होज्ज, होज्जा.
	[होज्जिज्जसि,	होज्जेज्जसि,	[होज्जिज्जाह,
	होज्जिज्जासि,	होज्जेज्जासि,	होज्जेज्जाह].
	होज्जिज्जाहि,	होज्जेज्जाहि,	
	होज्जाहि].		
प. पु.	होज्जमु,	होज्जामु,	होज्जमो, होज्जामो,
	होज्जिमु,	होज्जेमु,	होज्जिमो, होज्जेमो,
	होज्ज,	होज्जा.	होज्ज, होज्जा.

होएज्ज, होएज्जा (भू) अंगस्य विधि–आज्ञार्थयो रूपाणि।

	एकवचन.		बहुवचन.
त. पु.	होएज्जउ,	होएज्जाउ,	होएज्जन्तु, होएज्जान्तु,
	होएज्जेउ,		होएज्जेन्तु, होएज्जिन्तु.
	[होएज्जए],		
	होएज्ज,	होएज्जा.	होएज्ज, होएज्जा.
बी. पु.	होएज्जहि,	होएज्जाहि,	होएज्जह, होएज्जाह,
	होएज्जेहि,		होएज्जेह.
	होएज्जसु,	होएज्जासु,	
	होएज्जेसु,		
	होएज्जिज्जसु,	होएज्जेज्जसु,	

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होएज्जिज्जहि, होएज्जेज्जहि,
होएज्जिज्जे, होएज्जेज्जे,
होएज्ज, होएज्जा, होएज्ज, होएज्जा,

[होएज्जिज्जसि, होएज्जेज्जसि, [होएज्जिज्जाह,
होएज्जिज्जासि, होएज्जेज्जासि, होएज्जेज्जाह.]
होएज्जिज्जाहि, होएज्जेज्जाहि,
होएज्जाहि.]

प. पु. होएज्जमु, होएज्जामु, होएज्जमो, होएज्जामो,
होएज्जिमु, होएज्जेमु, होएज्जिमो, होएज्जेमो,
होएज्ज, होएज्जा. होएज्ज, होएज्जा.

'हो' (भू) धातोर्भूतकालस्य रूपाणि ।

सर्ववचन. सर्व पुरुष. } होसी, होही, होहीअ.

'होअ' अंगस्य रूपाणि ।

स.वचन स. पुरुष } होअसी, होअही, होअहीअ.

आर्षरूपाणि ।

स.वचन स. पुरुष } हो-होत्था, होंसु.
होअ-होइत्था, होइंसु.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

'हो' (भू) धातोर्भविष्यत्कालस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	होहिइ, होहिए, [होस्सइ, होस्सए.]	होहिन्ति, होहिन्ते, होहिरे, [होस्सन्ति, होस्सन्ते.]
बी. पु.	होहिसि, होहिसे, [होस्ससि, होस्ससे.]	होहित्था, होहिह, [होस्सह.]
प. पु.	होस्सं, होस्सामि, होहामि, होहिमि.	होस्सामो, होस्सामु, होस्साम, होहामो, होहामु, होहाम, होहिमो, होहिमु, होहिम, होहिस्सा, होहित्था.

होअ (भू) अंगस्य भविष्यत्कालरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	होइहिइ, होइहिए, होएहिइ, होएहिए, [होइस्सइ, होइस्सए, होएस्सइ, होएस्सए.]	होइहिन्ति, होइहिन्ते होइहिरे, होएहिन्ति, होएहिन्ते, होएहिरे, [होइस्सन्ति, होइस्सन्ते, होएस्सन्ति, होएस्सन्ते.]
बी. पु.	होइहिसि, होइहिसे, होएहिसि, होएहिसे, [होइस्ससि, होइस्ससे, होएस्ससि, होएस्ससे.]	होइहित्था, होइहिह, होएहित्था, होएहिह, [होइस्सह, होएस्सह.]

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प. पु. होइस्सं, होइस्सामि, होइस्सामो, होइस्सामु, होइस्साम,
होएस्सं, होएस्सामि, होएस्सामो, होएस्सामु, होएस्साम,
होइहामि, होइहामो, होइहामु, होइहाम,
होएहामि, होएहामो, होएहामु, होएहाम,
होइहिमि, होइहिमो, होइहिमु, होइहिम,
होएहिमि. होएहिमो, होएहिमु, होएहिम,
होइहिस्सा, होइहित्था,
होएहिस्सा, होएहित्था.

'होज्ज–होज्जा' (भू) अंगस्य भविष्यत्कालरूपाणि ।

	एकवचन.		बहुवचन.	
त. पु.	होज्जिहिइ,	होज्जिहिए,	होज्जिहिन्ति–न्ते,	होज्जिहिरे,
	होज्जाहिइ,	होज्जाहिए,	होज्जाहिन्ति–न्ते,	होज्जाहिरे,
	होज्जेहिइ,	होज्जेहिए,	होज्जेहिन्ति–न्ते,	होज्जेहिरे,
	होज्ज,	होज्जा.	होज्ज,	होज्जा.
बी. पु.	होज्जिहिसि,	होज्जिहिसे,	होज्जिहित्था,	होज्जिहिह,
	होज्जाहिसि,	होज्जाहिसे,	होज्जाहित्था,	होज्जाहिह,
	होज्जेहिसि,	होज्जेहिसे,	होज्जेहित्था,	होज्जेहिह,
	होज्ज,	होज्जा.	होज्ज,	होज्जा.

पु. पु. होज्जिस्सं, होज्जिस्सामि, होज्जिस्सामो–मु–म,
होज्जास्सं, होज्जास्सामि, होज्जास्सामो–मु–म,
होज्जेस्सं, होज्जेस्सामि, होज्जेस्सामो–मु–म,
होज्जिहामि, होज्जिहामो–मु–म,
होज्जाहामि, होज्जाहामो–मु–म,

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होज्जेहामि,	होज्जेहामो-मु-म,
होज्जिहिमि,	होज्जिहिमो-मु-म,
होज्जाहिमि,	होज्जाहिमो-मु-म,
होज्जेहिमि,	होज्जेहिमो-मु-म,

		होज्जिहिस्सा,	होज्जिहित्था,
		होज्जाहिस्सा,	होज्जाहित्था,
		होज्जेहिस्सा,	होज्जेहित्था.
होज्ज,	होज्जा.	होज्ज,	होज्जा.

'होएज्ज-होएज्जा' (भू) अंगस्य भविष्यत्कालरूपाणि ।

	एकवचन.		बहुवचन.	
त. पु.	होएज्जिहिइ,	होएज्जिहिए,	होएज्जिहिन्ति,	होएज्जिहिन्ते,
			होएज्जिहिरे,	
	होएज्जाहिइ,	होएज्जाहिए,	होएज्जाहिन्ति,	होएज्जाहिन्ते,
			होएज्जाहिरे,	
	होएज्जेहिइ,	होएज्जेहिए,	होएज्जेहिन्ति,	होएज्जेहिन्ते,
			होएज्जेहिरे,	
	होएज्ज,	होएज्जा.	होएज्ज,	होएज्जा.
बी. पु.	होएज्जिहिसि,	होएज्जिहिसे,	होएज्जिहित्था,	होएज्जिहिह,
	होएज्जाहिसि,	होएज्जाहिसे,	होएज्जाहित्था,	होएज्जाहिह,
	होएज्जेहिसि,	होएज्जिहिसे,	होएज्जेहित्था,	होएज्जेहिह,
	होएज्ज,	होएज्जा.	होएज्ज,	होएज्जा.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प. पु. होएज्जिस्सं, होएज्जिस्सामि, होएज्जिस्सामो-मु-म,
होएज्जेस्सं, होएज्जेस्सामि, होएज्जास्सामो-मु-म,
होएज्जास्सं, होएज्जास्सामि, होएज्जेस्सामो-मु-म,
होएज्जिहामि, होएज्जिहामो-मु-म,
होएज्जाहामि, होएज्जाहामो-मु-म,
होएज्जेहामि, होएज्जेहामो-मु-म,
होएज्जिहिमि, होएज्जिहिमो-मु-म,
होएज्जाहिमि, होएज्जाहिमो-मु-म,
होएज्जेहिमि, होएज्जेहिमो-मु-म,
होएज्जिहिस्सा, होएज्जिहित्था,
होएज्जाहिस्सा, होएज्जाहित्था,
होएज्जेहिस्सा, होएज्जेहित्था,
होएज्ज, होएज्जा. होएज्ज, होएज्जा.

—:०:—

हो-होअ (भू) धातोः क्रियातिपत्त्यर्थस्य रूपाणि ।

स.वचन. } हो-होज्ज, होज्जा, हुज्ज, हुज्जा.
स. पुरुष. } होअ-होएज्ज, होएज्जा.

	एकवचन.	बहुवचन.
पुल्लिंग.	होन्तो, हुन्तो,	होन्ता, हुन्ता,
	होमाणो,	होमाणा.
	[होन्ते, हुन्ते.	
	होमाणे.]	
	होअन्तो, होएन्तो,	होअन्ता, होएन्ता,
	होइन्तो,	होइन्ता,

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

	होअमाणो, होएमाणो.		होअमाणा, होएमाणा.
	[होअन्ते, होएन्ते, होइन्ते, होअमाणे, होएमाणे.]		
स्त्रीलिंग.	होन्ती, हुन्ती.		होन्तीओ, हुन्तीओ.
	होमाणी, होमाणा.		होमाणीओ, होमाणाओ.
	होअन्ती, होएन्ती, होइन्ती.		होअन्तीओ, होएन्तीओ, होइन्तीओ.
	होअमाणी, होएमाणी.		होअमाणीओ, होएमाणीओ.
	होअमाणा, होएमाणा.		होअमाणाओ, होएमाणाओ.
नपु०	होन्तं, हुन्तं.		होन्ताइं, हुन्ताइं.
	होमाणं.		होमाणाइं.
	होअन्तं, होएन्तं, होइन्तं.		होअन्ताइं, होएन्ताइं, होइन्ताइं.
	होअमाणं, होएमाणं.		होअमाणाइं, होएमाणाइं.

एवम्—ने (नी), डे (डी), जे (जि), ण्हा (स्ना), झा (ध्यै), ठा (स्था), पा (पा), जा (या), इत्यादिस्वरान्त धातूनां रूपाणि ज्ञेयानि.

ક્રિયાતિપત્ત્યર્થમાં આપેલા ત્રણે લિંગનાં રૂપો જાતિને અનુસારે ત્રણે લિંગમાં વપરાય છે.

॥ इति कर्तृरूपाणि ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

भावे कर्मणि च रूपाणि ।

हसीअ, हसिज्ज (हस्–हस्य) अंगस्य भावे कर्मणि च वर्तमानकालस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	हसीअइ, हसीअए, हसीएइ.	हसीअन्ति, हसीअन्ते, हसीइरे, हसीएन्ति, हसीएन्ते, हसीएइरे, हसीइन्ति, हसीइन्ते, हसीअइरे.
	हसिज्जइ, हसिज्जए, हसिज्जेइ.	हसिज्जन्ति, हसिज्जन्ते, हसिज्जिरे, हसिज्जेन्ति, हसिज्जेन्ते, हसिज्जेइरे, हसिज्जिन्ति, हसिज्जिन्ते, हसिज्जइरे.
बी. पु.	हसीअसि, हसीअसे, हसीएसि.	हसीइत्था, हसीअह, हसीएइत्था हसीएह, हसीअइत्था.
	हसिज्जसि, हसिज्जसे, हसिज्जेसि,	हसिज्जित्था, हसिज्जह, हसिज्जइत्था, हसिज्जेह, हसिज्जइत्था.
प. पु.	हसीअमि, हसीआमि, हसीएमि.	हसीअमो, हसीअमु, हसीअम, हसीआमो, हसीआमु, हसीआम, हसीइमो, हसीइमु, हसीइम, हसीएमो, हसीएमु, हसीएम.
	हसिज्जमि, हसिज्जामि,	हसिज्जमो, हसिज्जमु, हसिज्जम, हसिज्जामो, हसिज्जामु, हसिज्जाम,

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

	हसिज्जिमो, हसिज्जिमु, हसिज्जिम,
हसिज्जेमि.	हसिज्जेमो, हसिज्जेमु, हसिज्जेम.

स.वचन } हसेज्ज, हसेज्जा.
स. पुरुष } हसिज्ज, हसिज्जा.

हसीअ, हसिज्ज (हस्–हस्य) अंगस्य भावे कर्मणि च विधि–आज्ञार्थयो रूपाणि।

	एकवचन.		बहुवचन.	
त. पु.	हसीअउ,	हसीएउ.	हसीअन्तु,	हसीएन्तु, हसीइन्तु.
	हसिज्जउ,	हसिज्जेउ.	हसिज्जन्तु,	हसिज्जेन्तु, हसिज्जिन्तु.
बी. पु.	हसीअहि,	हसीएहि,	हसीअह,	हसीएह.
	हसीअसु,	हसीएसु,		
	हसीइज्जसु,	हसीएज्जसु,		
	हसीइज्जहि,	हसीएज्जहि,		
	हसीइज्जे,	हसीएज्जे,		
	हसीअ.			
	हसिज्जहि,	हसिज्जेहि,	हसिज्जहि,	हसिज्जेह
	हसिज्जसु,	हसिज्जेसु.		
	हसिज्जिज्जसु,	हसिज्जेज्जसु,		
	हसिज्जिज्जहि,	हसिज्जेज्जहि,		
	हसिज्जिज्जे,	हसिज्जेज्जे,		
	हसिज्ज.			

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

[हसीइज्जसि, हसीएज्जसि, [हसीइज्जाह,
हसीइज्जासि, हसीएज्जासि, हसीएज्जाह.]
हसीइज्जाहि, हसीएज्जाहि,
हसीआहि.]

[हसिज्जिज्जसि, हसिज्जेज्जसि, हसिज्जिज्जाह,
हसिज्जिज्जासि, हसिज्जेज्जासि, हसिज्जेज्जाह.]
हसिज्जिज्जाहि, हसिज्जेजाहि,
हसिज्जाहि.]

प. पु. हसीअमु, हसीआमु, हसीअमो, हसीआमो,
हसीइमु, हसीएमु. हसीइमो, हसीएमो,
हसिज्जमु, हसिज्जामु, हसिज्जमो, हसिज्जामो,
हसिज्जिमु, हसिज्जेमु. हसिज्जिमो, हसिज्जेमो.

स.वचन. } हसीएज्ज, हसीएज्जा, हसीएज्जइ, हसीएज्जाइ.
स. पुरुष. } हसिज्जेज्ज, हसिज्जेज्जा, हसिज्जेज्जइ, हसिज्जेज्जाइ.

हसीअ–हसिज्ज (हस्–हस्य) अंगस्य भावे कर्मणि च भूतकालस्य रूपाणि ।

सर्व पुरुष. } हसीअसी, हसीअही, हसीहीअ.
स. वचन. } हसिज्जसी, हसिज्जही, हसिज्जहीअ.

[हसीइत्था, हसिज्जित्था,
हसीइंसु, हसिज्जिंसु.]

(हसीअ, हसित्था, हसिंसु, इत्यादि रूपाणि कर्तृवद् ज्ञेयानि.)

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

भविष्यत्काले कर्मणि कर्तृवद् रूपाणि भवन्ति ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	हसिहिइ, हसिहिए,	हसिहिन्ति, हसिहिन्ते हसिहिरे,
	हसेहिइ, हसेहिए,	हसेहिन्ति, हसेहिन्ते, हसेहिरे,
	हसिस्सइ, हसिस्सए,	हसिस्सन्ति, हसिस्सन्ते,
	हसेस्सइ, हसेस्सए.	हसेस्सन्ति, हसेस्सन्ते.
बी. पु.	हसिहिसि, हसिहिसे,	हसिहित्था, हसिहिह,
	हसेहिसि, हसेहिसे.	हसेहित्था, हसेहिह.
	हसिस्ससि, हसिस्ससे,	हसिस्सह,
	हसेस्ससि, हसेस्ससे.	हसेस्सह.
प. पु.	हसिस्सं, हसिस्सामि,	हसिस्सामो-मु-म,
	हसेस्सं, हसेस्सामि,	हसेस्सामो-मु-म,
	हसिहामि,	हसिहामो-मु-म,
	हसेहामि,	हसेहामो-मु-म,
	हसिहिमि,	हसिहिमो-मु-म,
	हसेहिमि.	हसेहिमो-मु-म,
		हसिहिस्सा, हसिहित्था,
		हसेहिस्सा, हसेहित्था.

स.वचन } हसीएज्ज, हसीएज्जा.
स. पुरुष } हसिज्जेज्ज, हसिज्जेज्जा.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

क्रियातिपत्त्यर्थे (कर्मणि) कर्तृवद् रूपाणि भवन्ति ।

सर्ववचन. } हसेज्ज, हसेज्जा.
सर्व पुरुष. } हसिज्ज, हसिज्जा.

	एकवचन.	बहुवचन.
पुंल्लिंग.	हसन्तो, हसिन्तो, हसेन्तो.	हसन्ता, हसिन्ता, हसेन्ता.
	हसमाणो, हसेमाणो.	हसमाणा, हसेमाणा.
	[हसन्ते, हसेन्ते, हसिन्ते.	
	हसमाणे, हसेमाणे.]	
स्त्रीलिंग.	हसन्ती, हसेन्ती, हसिन्ती.	हसन्तीओः हसेन्तीओ, हसिन्तीओ.
	हसमाणी, हसेमाणी.	हसमाणीओ, हसेमाणीओ.
	हसन्ता, हसेन्ता, हसिन्ता.	हसन्ताओ हसेन्ताओ, हसिन्ताओ.
	हसमाणा, हसेमाणा.	हसमाणाओ, हसेमाणाओ.
नपु०	हसन्तं, हसेन्तं हसिन्तं.	हसन्ताइं, हसेन्ताइं, हसिन्ताइं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

हसमाणं; हसेमाणं. हसमाणाइं, हसेमाणाइं.

આ ક્રિયાતિપત્તિમાં આપેલા ત્રણે લિંગનાં રૂપો જાતિને અનુસારે ત્રણે લિંગમાં વપરાય છે.

होईअ–होइज्ज, (भू–भूय) अंगस्य भावे कर्मणि च वर्तमानकालस्य रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	होईअइ, होईअए,	होईअन्ति, होईअन्ते, होईअइरे, होईइरे,
	होईएइ,	होईएन्ति, होइएन्ते, होईएइरे, होईइन्ति, होईइन्ते,
	होइज्जइ, होइज्जए,	होइज्जन्ति, होइज्जन्ते, होइज्जइरे, होइज्जिरे,
	होइज्जेइ.	होइज्जेन्ति, होइज्जेन्ते, होइज्जेइरे, होइज्जिन्ति, होइज्जिन्ते.
बी. पु.	होईअसि, होईअसे,	होईअइत्था, होईअह, होईइत्था,
	होईएसि,	होईएइत्था, होईएह.
	होइज्जसि, होइज्जसे,	होइज्जइत्था, होइज्जह, होइज्जित्था,
	होइज्जेसि.	होइज्जेइत्था, होइज्जेह.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प. पु.	होईअमि	होईअमो, होईअमु, होईअम,
	होईआमि,	होईआमो, होईआमु, होईआम,
		होईइमो, होईइमु, होईइम,
	होईएमि.	होईएमो, होईएमु, होईएम.
	होइज्जमि,	होइज्जमो, होइज्जमु, होइज्जम,
	होइज्जामि,	होइज्जामो, होइज्जामु, होइज्जाम,
		होइज्जिमो, होइज्जिमु, होइज्जिम,
	होइज्जेमि.	होइज्जेमो, होइज्जेमु, होइज्जेम.

स.वचन. } होईएज्ज, होईएज्जा.
स. पुरुष. } होइज्जेज्ज, होइज्जेज्जा.

होईअ–होइज्ज, (भू–भूय) अंगस्य भावे कर्मणि च विधि–आज्ञार्थयो रूपाणि ।

	एकवचन.		बहुवचन.
त. पु.	होईअउ,	होईएउ.	होईअन्तु, होईएन्तु, होईइन्तु.
	होइज्जउ,	होइज्जेउ.	होइज्जन्तु, होइज्जेन्तु, होइज्जिन्तु.
बी. पु.	होईअहि,	होईएहि,	होईअह, होईएह.
	होईअसु,	होईएसु,	
	होईइज्जसु,	होएज्जसु,	
	होईइज्जहि,	होईएज्जहि,	
	होईइज्जे,	होईएज्जे,	
	होईअ.		

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

[होईइज्जसि, होईएज्जसि, [होईइज्जाह,
होईइज्जासि, होईएज्जासि, होईएज्जाह.]
होईइज्जाहि, होईएज्जाहि,
होईआहि.]

होइज्जहि, होइज्जेहि, होइज्जह, होइज्जेह.
होइज्जसु, होइज्जेसु,
होइज्जिज्जसु, होइज्जेज्जसु,
होइज्जिज्जहि, होइज्जेज्जहि,
होइज्जिज्जे, होइज्जेज्जे,
होइज्ज.

[होइज्जिज्जसि, होइज्जेज्जसि, [होइज्जिज्जाह,
होइज्जिज्जासि, होइज्जेज्जासि, होइज्जेज्जाह.]
होइज्जिज्जाहि, होइज्जेज्जाहि,
होइज्जाहि.]

प. पु. होईअमु, होईआमु, होईअमो, होईआमो,
होईइमु, होईएमु. होईइमो, होईएमो.

होइज्जमु, होइज्जामु, होइज्जमो, होइज्जामो,
होइज्जिमु, होइज्जेमु. होइज्जिमो, होइज्जेमो.

स.वचन. } होईएज्ज, होईएज्जा, होईएज्जइ, होईएज्जाइ,
स. पुरुष. } होइज्जेज्ज, होइज्जेज्जा, होइज्जेज्जइ, होइज्जेज्जाइ.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होईअ, होइज्ज (भू-भूय)अंगस्य भावे कर्मणि च भूतकालस्य रूपाणि ।

सर्वव. } होईअसी, होईअही, होईअहीअ.
सर्वपु. } होइज्जसी, होइज्जही, होइज्जहीअ.
होसी, होही, होहीअ. (कर्तृवत्)

[होईइत्था, होईइंसु,
होइज्जित्था, होइज्जिंसु.
होत्था, होंसु] (कर्तृवत्)

भविष्यत्काले कर्तृवद् रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त.पु.	होहिइ, होईए.	होहिन्ति, होहिन्ते, होहिरे.

(शेषं कर्तृवद् ज्ञेयानि)

क्रियातिपत्त्यर्थे कर्तृवद् रूपाणि—

सर्वव. } होज्ज, होज्जा.
सर्वपु. } हुज्ज, हुज्जा.

	एकवचन.	बहुवचन.
पु.	होन्तो, हुन्तो, होमाणो.	होन्ता, हुन्ता.
स्त्री.	होन्ती, हुन्ती.	होन्तीओ, हुन्तीओ.
न.	होन्तं, हुन्तं.	होन्ताइं, हुन्ताइं.

(शेषं कर्तृवद् ज्ञेयानि)

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प्रेरके कर्तृरूपाणि।

हास-हासे-हसाव-हसावे (हस्–हासय)अंगस्य प्रेरके वर्तमानकालरूपाणि ।

		एकवचन.	बहुवचन.
त. पु	हास-	हासइ, हासए,	हासन्ति, हासन्ते, हासिरे,
		हासेइ.	हासेन्ति, हासेन्ते, हासेइरे, हासिन्ति, हासिन्ते, हासइरे.
	हासे-	हासेइ.	हासेन्ति, हासेन्ते, हासेइरे, हासिन्ति, हासिन्ते.
	हसाव-	हसावइ, हसावए,	हसावन्ति, हसावन्ते, हसाविरे,
		हसावेइ.	हसावेन्ति, हसावेन्ते, हसावेइरे, हसाविन्ति,हसाविन्ते,हसावइरे.
	हसावे-	हसावेइ.	हसावेन्ति, हसावेन्ते, हसावेइरे, हसाविन्ति,हसाविन्ते.
बी. पु.	हास-	हाससि; हाससे,	हासित्था, हासह,
		हासेसि.	हासेइत्था, हासेह, हासइत्था.
	हासे-	हासेसि.	हासेइत्था, हासेह.
	हसाव-	हसावसि, हसावसे.	हसावित्था, हसावह,
		हसावेसि,	हसावेइत्था,हसावेह, हसावइत्था.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

हसावे-	हसावेसि,	हसावेइत्था, हसावेह.
प.पु. हास-	हासमि,	हासमो, हासमु, हासम,
	हासामि,	हासामो, हासामु, हासाम,
		हासिमो, हासिमु, हासिम,
	हासेमि.	हासेमो, हासेमु, हासेम.
हासे-	हासेमि.	हासेमो, हासेमु, हासेम.
हसाव-	हसावमि,	हसावमो, हसावमु,हसावम,
	हसावामि,	हसावामो, हसावामु,हसवाम,
		हसाविमो, हसाविमु,हसाविम,
	हसावेमि.	हसावेमो, हसावेमु, हसावेम.
हसावे-	हसावेमि.	हसावेमो, हसावेमु, हसावेम.

ज्ज-ज्जा प्रत्यये रूपाणि—

(सर्ववचन,—सर्वपुरुष.)

हास-	हासेज्ज,	हासेज्जा,	हासिज्जा,	हासिज्जा.
हासे-	”	”	”	”
हसाव-	हसावेज्ज,	हसावेज्जा,	हसाविज्ज,	हसाविज्जा.
हसावे-	”	”	”	”

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

हास-हासे-हासाव-हसावे (हस्–हासय) अंगस्य विधि–आज्ञार्थयो रूपाणि ।

एकवचन. बहुवचन.

त. पु. हास– हासउ, हासेउ. हासन्तु, हासेन्तु, हासिन्तु.

हासे– हासेउ. हासेन्तु, हासिन्तु.

हसाव- हसावउ, हसावेउ. हसावन्तु, हसावेन्तु, हसाविन्तु.

हसावे–हसावेउ. हसावेन्तु, हसाविन्तु.

बी. पु. हास– हासहि, हासेहि, हासह, हासेह.
हाससु, हासेसु,
हासिज्जसु, हासेज्जसु,
हासिज्जहि, हासेज्जहि,
हासिज्जे, हासेज्जे,
हास.

[हासिज्जसि, हासेज्जसि, [हासिज्जाह,हासेज्जाह]
हासिज्जासि, हासेज्जासि,
हासिज्जाहि, हासेज्जाहि,
हासाहि.]

हासे– हासेहि, हासेसु. हासेह.

[हासेइज्जसि, हासेइज्जासि, [हासेज्जाह.]
हासेइज्जाहि.]

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

हसाव-हसावहि, हसावेहि. हसावह, हसावेह.
हसावसु, हसावेसु.
हसाविज्जसु, हसावेज्जसु.
हसाविज्जहि, हसावेज्जहि.
हसाविज्जे, हसावेज्जे.
हसाव.

[हसाविज्जसि, हसावेज्जसि. [हसाविज्जाह,
हसाविज्जासि, हसावेज्जासि. हसावेज्जाह.]
हसाविज्जाहि, हसावेज्जाहि.
हसावाहि.]

हसावे-हसावेहि; हसावेसु. हसावेह.

[हसावेइज्जसि, हसावेइज्जासि,[हसावेज्जाह.]
हसावेइज्जाहि]

१. पु. हास- हासमु, हसामु, हासमो, हासामो,
हासिमु, हासेमु. हासिमो, हासेमो.

हासे- हासेमु. हासेमो.

हसाव-हसावमु, हसावामु, हसावमो, हसावामो.
हसाविमु, हसावेमु. हसाविमो, हसावेमो.

हसावे-हसावेमु. हसावेमो.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

ज्ज-ज्जा प्रत्यये रूपाणि

(सर्ववचन-सर्वपुरुष)

हास- हासेज्ज, हासेज्जा, हासिज्ज, हासिज्जा.
हासे- ,, ,, ,, ,,
हसाव-हसावेज्ज, हसावेज्जा, हसाविज्ज, हसाविज्जा.
हसावे- ,, ,, ,, ,,

हास-हासे-हसाव-हसावे (हस्-हासय)अंगस्य भूतकालस्य रूपाणि ।

स. पुरुष } हाससी, हासही, हासहीअ.
स.वचन } हासेसी, हासेही, हासेहीअ.
हसावसी, हसावही, हसावहीअ.
हसावेसी, हसावेही, हसावेहीअ.

आर्षरूपाणि.

(सर्ववचन-सर्वपुरुष.)

हास- हासित्था, हासिंसु.

हासे- हासेइत्था, हासेंसु.

हसाव- हसावित्था, हसाविंसु.

हसावे- हसावेइत्था, हसावेंसु.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

हास-हासे-हसाव-हसावे (हस्-हासय) अंगस्य

भविष्यत्कालरूपाणि ।

	एकवचन.		बहुवचन.	
त.पु.हास–	हासिहिइ,	हासिहिए.	हासिहिन्ति,	हासिहिन्ते, हासिहिरे.
	हासेहिइ,	हासेहिए.	हासेहिन्ति,	हासेहिन्ते, हासेहिरे.
	[हासिस्सइ,	हासिस्सए.	[हासिस्सन्ति,	हासिस्सन्ते.
	हासेस्सइ,	हासेस्सए.]	हासेस्सन्ति,	हासेस्सन्ते]
हासे–	हासेहिइ,	हासेहिए.	हासेहिन्ते,	हासेहिन्ते, हासेहिरे.
	[हासेस्सइ,	हासेहिए.	हासेस्सन्ति,	हासेस्सन्ते]
हसाव–	हसाविहिइ,	हसाविहिए.	हसाविहिन्ति,	हसाविहिन्ते. हसाविहिरे.
	हसावेहिइ,	हसावेहिए.	हसावेहिन्ति.	हसावेहिन्ते, हसावेहिरे.
	[हसाविस्सइ,	हसाविस्सए	[हसाविस्सन्ति,	हसाविस्सन्ते,
	हसावेस्सइ,	हसावेस्सए.]	हसावेस्सन्ति,	हसावेस्सन्ते]
हसावे–	हसावेहिइ,	हसावेहिए.	हसावेहिन्ति,	हसावेहिन्ते, हसावेहिरे.
	[हसावेस्सइ,	हसावेस्सए.	हसावेस्सन्ति,	हसावेस्सन्ते].

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

बी.पु.हास-हासिहिसि, हासिहिसे. हासिहित्था, हासिहिह.
हासेहिसि, हासेहिसे. हासेहित्था, हासेहिह.

[हासिस्ससि, हासिस्ससे. [हासिस्सह,
हासेस्ससि, हासेस्ससे] हासेस्सह.]

हासे- हासेहिसि, हासेहिसे. हासेहित्था, हासेहिह.

[हासेस्ससि, हासेस्ससे. हासेस्सह.]

हसाव-हसाविहिसि,हसाविहिसे. हसाविहित्था,हसाविहिह.
हसावेहिसि, हसावेहिसे. हसावेहित्था, हसावेहिह.

[हसाविस्ससि,हसाविस्ससे [हसाविस्सह,—
हसावेस्ससि, हसावेस्ससे.] हसावेस्सह.]—

हसावे-हसावेहिसि, हसावेहिसे. हसावेहित्था, हसावेहिह.

[हसावेस्ससि,हसावेस्ससे. हसावेस्सह.]—

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

	एकवचन.	बहुवचन.
प्र.पु. हास-	हासिस्सं, हासेस्सं,	
	हासिस्सामि,	हासिस्सामो-मु-म.
	हासेस्सामि.	हासेस्सामो-मु-म.
	हासिहामि,	हासिहामो-मु-म.
	हासेहामि.	हासेहामो-मु-म.
	हासिहिमि,	हासिहिमो-मु-म.
	हासेहिमि,	हासेहिमो-मु-म.
		हासिहिस्सा, हासिहित्था.
		हासेहिस्सा, हासेहित्था.
हासे-	हासेस्सं, हासेस्सामि,	हासेस्सामो-मु-म.
	हासेहामि,	हासेहामो-मु-म.
	हासेहिमि,	हासेहिमो-मु-म.
		हासेहिस्सा, हासेहित्था.
हसाव-	हसाविस्सं, हसावेस्सं	
	हसाविस्सामि,	हसाविस्सामो-मु-म.
	हसावेस्सामि,	हसावेस्सामो-मु-म.
	हसाविहामि,	हसाविहामो-मु-म.
	हसावेहामि,	हसावेहामो-मु-म.
	हसाविहिमि,	हसाविहिमो-मु-म.
	हसावेहिमि,	हसावेहिमो-मु-म.
		हसाविहिस्सा, हसाविहित्था.
		हसावेहिस्सा, हसावेहित्था.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

एकवचन.	बहुवचन.
हसावे- हसावेस्सं,	
हसावेस्सामि,	हसावेस्सामो-मु-म.
हसावेहामि,	हसावेहामो-मु-म.
हसावेहिमि,	हसावेहिमो-मु-म.
	हसावेहिस्सा, हसावेहित्था.

सर्ववचन—सर्वपुरुषेषु

ज्ज—ज्जा प्रत्यये रूपाणि—

हास-	हासेज्ज,	हासेज्जा,	हासिज्ज,	हासिज्जा.
हासे-	”	”	”	”
हसाव-	हसावेज्ज,	हसावेज्जा,	हसाविज्ज,	हसाविज्जा.
हसावे-	”	”	”	”

हास-हासे-हसाव-हसावे (हस्—हासय) अंगस्य प्रेरके क्रियातिपत्त्यर्थरूपाणि ।

सर्ववचन—सर्वपुरुषेषु

ज्ज—ज्जा प्रत्यये रूपाणि—

हास-	हासेज्ज-ज्जा,	हासिज्ज-ज्जा,
हासे-	”	”
हसाव-	हसावेज्ज-ज्जा,	हसाविज्ज-ज्जा.
हसावे-	”	”

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

पुल्लिंगे.

	एकवचन.		बहुवचन.	
हास-	हासन्तो,	हासेन्तो,	हासन्ता,	हासेन्ता,
	हासिन्तो.		हासिन्ता.	
	हासमाणो,	हासेमाणो,	हासमाणा,	हासेमाणा,
हासे-	हासेन्तो,		हासेन्ता.	
	हासेमाणो,		हासेमाणा.	
हसाव-	हसावन्तो,	हसावेन्तो,	हसावन्ता,	हसावेन्ता,
	हसाविन्तो.		हसाविन्ता.	
	हसावमाणो,		हसावमाणा.	
	हसावेमाणो,		हसावेमाणा.	
हसावे-	हसावेन्तो,		हसावेन्ता.	
	हसावेमाणो,		हसावेमाणा.	

આર્ષમાં એકવચનનાં રૂપો.

हास- हासन्ते, हासेन्ते, हासिन्ते, हासमाणे, हासेमाणे.
हासे- हासेन्ते, हासिन्ते, हासेमाणे.
हसाव- हसावन्ते, हसावेन्ते, हसाविन्ते, हसावमाणे, हसावेमाणे.
हसावे- हसावेन्ते, हसाविन्ते, हसावेमाणे.

स्त्रीलिंगे.

	एकवचन.		बहुवचन.	
हास-	हासन्ती,	हासेन्ती,	हासन्तीओ,	हासेन्तीओ,
	हासिन्ती,			हासिन्तीओ.
	हासमाणी,	हासेमाणी,	हासमाणीओ,	हासेमाणीओ.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

हासे-	हासेन्ती,	हासेन्तीओ.
	हासेमाणी,	हासेमाणीओ.
हसाव-	हसावन्ती, हसावेन्ती,	हसावन्तीओ, हसावेन्तीओ,
	हसाविन्ती.	हसाविन्तीओ.
	हसावमाणी,	हसावमाणीओ,
	हसावेमाणी,	हसावेमाणीओ,
हसावे-	हसावेन्ती, हसाविन्ती.	हसावेन्तीओ, हसाविन्तीओ.
	हसावेमाणी,	हसावेमाणीओ.

नपुंसकलिङ्ग.

	एकवचन.		बहुवचन.	
हास-	हासन्तं,	हासेन्तं,	हासन्ताइं,	हासेन्ताइं,
	हासिन्तं.		हासिन्ताइं.	
	हासमाणं,	हासेमाणं,	हासमाणाइं,	हासेमाणाइं.
हासे-	हासेन्तं,	हासिन्तं,	हासेन्ताइं,	हासिन्ताइं,
	हासेमाणं.		हासेमाणाइं.	
हसाव-	हसावन्तं,	हसावेन्तं,	हसावन्ताइं,	हसावेन्ताइं,
	हसाविन्तं,		हसाविन्ताइं.	
	हसावमाणं,	हसावेमाणं,	हसावमाणाइं,	हसावेमाणाइं.
हसावे-	हसावेन्तं,	हसाविन्तं,	हसावेन्ताइं,	हसाविन्ताइं.
	हसावेमाणं,		हसावेमाणाइं.	

(આ ક્રિયાતિપત્ત્યર્થમાં આપેલાં ત્રણે લિંગનાં રૂપો જાતિને અનુસારે ત્રણે લિંગમાં વપરાય છે.)

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होअ–होए–होआव–होआवे (भू–भावय) अंगस्य प्रेरके वर्तमानकालस्य रूपाणि।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.		
होअ–	होअइ, होअए,	होअन्ति, होअन्ते, होइरे.
	होएइ,	होएन्ति, होएन्ते, होएइरे.
		होइन्ति, होइन्ते, होअइरे.
होए–	होएइ,	होएन्ति, होएन्ते, होएइरे.
होआव–	होआवइ,	होआवन्ति, होआवन्ते, होआविरे.
	होआवेइ,	होआवेन्ति, होआवेन्ते, होआवेइरे.
	होआवए.	होआविन्ति, होआविन्ते, होआवइरे.
होआवे–	होआवेइ,	होआवेन्ति, होआवेन्ते, होआवेइरे.
		होआविन्ति, होआविन्ते.
बी. पु.		
होअ–	होअसि, होअसे,	होइत्था, होअह.
	होएसि	होएइत्था, होएह.
		होअइत्था,
होए–	होएसि,	होएइत्था, होएह.
होआव–	होआवसि,	होआवित्था, होआवह.
	होआवेसि,	होआवेइत्था, होआवेह.
	होआवसे,	होआवइत्था.
होआवे–	होआवेसि,	होआवेइत्था, होआवेह.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प. पु.				
होअ–	होअमि,	होअमो,	होअमु,	होअम.
	होआमि.	होआमो,	होआमु,	होआम.
		होइमो,	होइमु,	होइम.
	होएमि.	होएमो,	होएमु,	होएम.
होए–	होएमि.	होएमो,	होएमु,	होएम.
होआव–	होआवमि,	होआवमो,	होआवमु,	होआवम.
	होआवामि,	होआवामो,	होआवामु,	होआवाम.
		होआविमो,	होआविमु,	होआविम.
	होआवेमि,	होआवेमो,	होआवेमु,	होआवेम.
होआवे–	होआवेमि.	होआवेमो,	होआवेमु,	होआवेम.

सर्ववचन–सर्वपुरुषेषु

ज्ज–ज्जा प्रत्ययेरूपाणि–

होअ–	होएज्ज,	होएज्जा,	होइज्ज,	होइज्जा,
होए–	,,	,,	,,	,,
होआव–	होआवेज्ज,	होआवेज्जा,	होआविज्ज,	होआविज्जा.
होआवे–	,,	,,	,,	,,

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प्रेरके विधि–आज्ञार्थयो रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.		
होअ–	होअउ, होएउ.	होअन्तु, होएन्तु, होइन्तु.
होए–	होएउ.	होएन्तु, होइन्तु.
होआव–	होआवउ, होआवेउ,	होआवन्तु, होआवेन्तु, होआविन्तु.
होआवे–	होआवेउ.	होआवेन्तु, होआविन्तु.
बी. पु.		
होअ–	होअहि, होएहि, होअसु, होएसु, होइज्जसु, होएज्जसु, होइज्जहि, होएज्जहि, होइज्जे, होएज्जे, [होइज्जसि, होएज्जसि, होइज्जासि, होएज्जासि, होइज्जाहि, होएज्जाहि, होआहि.]	होअह, होएह. [होइज्जाह, होएज्जाह]
होए–	होएहि, होएसु. [होएइज्जसि, होएइज्जासि, होएइज्जाहि]	होएह. [होएज्जाह]

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होआव- होआवहि, होआवेहि, होआवह, होआवेह,
होआवसु, होआवेसु,
होआविज्जसु, होआवेज्जसु,
होआविज्जहि, होआवेज्जहि,
होआविज्जे, होआवेज्जे,
होआव.
[होआविज्जसि, होआवेज्जसि, [होआविज्जाह,
होआविज्जासि, होआवेज्जासि, होआवेज्जाह.]
होअविज्जाहि, होआवेज्जाहि,
होआवाहि.]

होआवे- होआवेहि, होआवेसु, होआवेह.
[होआवेइज्जसि, [होआवेइज्जाह.]
होआवेइज्जासि,होआवेइज्जाहि]

प. पु.
होअ- होअमु. होआमु, होअमो, होआमो,
होइमु, होएमु. होइमो, होएमो.

होए- होएमु, होएमो.

होआव- होआवमु,होआवामु, होआवमो, होआवामो,
होआविमु,होआवेमु. होआविमो, होआवेमो.

होआवे- होआवेमु. होआवेमो.

सर्ववचनं-सर्वपुरुषेषु.

होअ- होएज्ज, होएज्जा, होइज्ज, होइज्जा,
होए- " " " "
होआव- होआवेज्ज, होआवेज्जा, होआविज्ज, होआविज्जा.
होआवे- " " " "

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प्रेरके भूतकालस्य रूपाणि ।

सर्ववचन-सर्वपुरुषेषु

होअ-	होअसी,	होअही,	होअहीअ.
होए-	होएसी,	होएही,	होएहीअ.
होआव-	होआवसी,	होआवही,	होआवहीअ.
होआवे-	होआवेसी,	होआवेही,	होआवेहीअ.

आर्षरूपाणि ।

होअ-	होइत्था,	होइंसु.
होए-	होएइत्था,	होएइंसु.
होआव-	होआवित्था,	होआविंसु.
होआवे-	होआवेइत्था,	होआवेइंसु.

--

प्रेरके भविष्यत्कालरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.		
होअ-	होइहिइ, होइहिए,	होइहिन्ति-न्ते, होइहिरे.
	होएहिइ, होएहिए,	होएहिन्ति-न्ते, होएहिरे.
	[होइस्सइ, होइस्सए,	[होइस्सन्ति, होइस्सन्ते,
	होएस्सइ, होएस्सए.]	होएस्सन्ति, होएस्सन्ते.]
होए-	होएहिइ, होएहिए.	होएहिन्ति-न्ते, होएहिरे.
	[होएस्सइ, होएस्सए.]	[होएस्सन्ति, होएस्सन्ते.]
होआव-	होआविहिइ, होआविहिए,	होआविहिन्ति-न्ते, होआविहिरे.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

	होआवेहिइ, होआवेहिए.	होआवेहिन्ति-न्ते, होआवेहिरे.
	[होआविस्सइ,होआविस्सए,	[होआविस्सन्ति, होआविस्सन्ते,
	होआवेस्सइ, होआवेस्सए.]	होआवेस्सन्ति, होआवेस्सन्ते.]
होआवे-	होआवेहिइ, होआवेहिए.	होआवेहिन्ति-न्ते, होआवेहिरे.
	[होआवेस्सइ, होआवेस्सए,]	[होआवेस्सन्ति, होआवेस्सन्ते.]

बी. पु.

होअ-	होइहिसि,	होइहिसे,	होइहित्था,	होइहिह.
	होएहिसि,	होएहिसे.	होएहित्था,	होएहिह.
	[होइस्ससि,	होइस्ससे,	[होइस्सह,	होएस्सह.]
	होएस्ससि,	होएस्ससे.]		
होए-	होएहिसि,	होएहिसे,	होएहित्था,	होएहिह.
	[होएस्ससि,	होएस्ससे]	[होएस्सह.]	

होआव-	होआविहिसि, होआविहिसे,	होआविहित्था, होआविहिह.
	होआवेहिसि, होआवेहिसे.	होआवेहित्था, होआवेहिह.
	[होआविस्ससि, होआविस्ससे,	[होआविस्सह, होआवेस्सह.]
	होआवेस्ससि, होआवेस्ससे.]	

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होआवे- होआवेहिसि, होआवेहिह.
[होआवेस्ससि, [होआवेस्सह.]
होआवेहिसे,
होआवेस्ससे,]

प. पु.

होअ- होइस्सं,
होएस्सं,
होइस्सामि, होइस्सामो, होइस्सामु, होइस्साम.
होएस्सामि, होएस्सामो, होएस्सामु, होएस्साम.
होइहामि, होइहामो, होइहामु, होइहाम.
होएहामि, होएहामो, होएहामु, होएहाम.
होइहिमि, होइहिमो, होइहिमु, होइहिम.
होएहिमि, होएहिमो, होएहिमु, होएहिम.
होइहिस्सा, होइहित्था.
होएहिस्सा, होएहित्था.

होए- होएस्सं
होएस्सामि, होएस्सामो, होएस्सामु, होएस्साम.
होएहामि, होएहामो, होएहामु, होएहाम.
होएहिमि, होएहिमो, होएहिमु, होएहिम.
होएहिस्सा, होएहित्था,

होआव- होआविस्सं,
होआवेस्सं
होआविस्सामि, होआविस्सामो-मु-म.
होआवेस्सामि, होआवेस्सामो-मु-म.
होआविहामि, होआविहामो-मु-म.
होआवेहामि, होआवेहामो-मु-म.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

	होआविहिमि,	होआविहिमो-मु-म.
	होआवेहिमि,	होआवेहिमो-मु-म.
		होआविहिस्सा, होआविहित्था
		होआवेहिस्सा, होआवेहित्था.
होआवे-	होआवेस्सं	
	होआवेस्सामि,	होआवेस्सामो-मु-म.
	होआवेहामि,	होआवेहामो-मु-म.
	होआवेहिमि,	होआवेहिमो-मु-म.
		होआवेहिस्सा, होआवेहित्था.

सर्ववचन-सर्वपुरुषेषु

होअ-	होएज्ज,	होएज्जा,	होइज्ज,	होइज्जा,
होए-	,,	,,	,,	,,
होआव-	होआवेज्ज,	होआवेज्जा,	होआविज्ज,	होआविज्जा.
होआवे-	,,	,,	,,	,,

प्रेरके क्रियातिपत्त्यर्थरूपाणि ।

सर्ववचन—सर्वपुरुषेषु

होअ-	होएज्ज-ज्जा,	होइज्ज-ज्जा,
होए-	,, ,,	,, ,,
होआव-	होआवेज्ज-ज्जा,	होआविज्ज-ज्जा.
होआवे-	,, ,,	,, ,,

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

पुल्लिंगे.

	एकवचन.	बहुवचन.
होअ-	होअन्तो, होएन्तो, होइन्तो,	होअन्ता, होएन्ता, होइन्ता.
	होअमाणो, होएमाणो.	होअमाणा, होएमाणा.
होए-	होएन्तो, होइन्तो.	होएन्ता, होइन्ता.
	होएमाणो,	होएमाणा,
होआव-	होआवन्तो, होआवेन्तो, होआविन्तो,	होआवन्ता, होआवेन्ता, होआविन्ता.
	होआवमाणो, होआवेमाणो.	होआवमाणा, होआवेमाणा.
होआवे-	होआवेन्तो, होआविन्तो.	होआवेन्ता, होआविन्ता.
	होआवेमाणो,	होआवेमाणा.

आर्षे- होअन्ते, होएन्ते,
हाआवन्ते, हाआवेन्ते.
इत्यादयः पूर्ववत् ।

स्त्रीलिंगे.

	एकवचन.	बहुवचन.
होअ-	होअन्ती, होएन्ती, होइन्ती.	होअन्तीओ, होएन्तीओ, होइन्तीओ.
	होअमाणी, होएमाणी.	होअमाणीओ, होएमाणीओ.
होए-	होएन्ती, होइन्ती,	होएन्तीओ, होइन्तीओ
	होएमाणी.	होएमाणीओ.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होआव-	होआवन्ती, होआवेन्ती. होआविन्ती. होआवमाणी, होआवेमाणी.	होआवन्तीओ, होआवेन्तीओ, होआविन्तीओ. होआवमाणीओ, होआवेमाणीओ.
होआवे-	होआवेन्ती, होआविन्ती. होआवेमाणी,	होआवेन्तीओ, होआविन्तीओ. होआवेमाणीओ.

—:~:—

नपुंसकलिङ्गे.

	एकवचन.	बहुवचन.
होअ-	होअन्तं होएन्तं, होइन्तं, होअमाणं, होएमाणं,	होअन्ताइं, होएन्ताइं, होइन्ताइं, होअमाणाइं, होएमाणाइं.
होए-	होएन्तं, होइन्तं, होएमाणं.	होएन्ताइं, होइन्ताइं, होएमाणाइं.
होआव-	होआवन्तं, होआवेन्तं, होआविन्तं, होआवमाणं, होआवेमाणं,	होआवन्ताइं, होआवेन्ताइं, होआविन्ताइं. होआवमाणाइं, होआवेमाणाइं.
होआवे-	होआवेन्तं, होआविन्तं, होआवेमाणं,	होआवेन्ताइं, होआविन्ताइं, होआवेमाणाइं.

—:~:—

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प्रेरकस्य भावे कर्मणि च रूपाणि.

हसावीअ–हसाविज्ज–हासीअ–हासिज्ज–(हस्–हास्य) अंगस्य भावे कर्मणि च वर्तमानकालस्य रूपाणि।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु		
हसावीअ–	हसावीअइ,	हसावीअन्ति–न्ते, हसावीइरे.
	हसावीअए.	हसावीएन्ति–न्ते, हसावीएइरे.
	हसावीएइ,	हसावीइन्ति–न्ते, हसावीअइरे.
हसाविज्ज–	हसाविज्जइ,	हसाविज्जन्ति–न्ते,हसाविज्जिरे.
	हसाविज्जए.	हसाविज्जेन्ति–न्ते,हसाविज्जेइरे.
	हसाविज्जेइ,	हसाविज्जिन्ति–न्ते,हसाविज्जइरे.
हासीअ–	हासीअइ,	हासीअन्ति–न्ते, हासीइरे.
	हासीअए.	हासीएन्ति,–न्ते, हासीएइरे,
	हासीएइ,	हासीइन्ति–न्ते, हासीअइरे.
हासिज्ज–	हासिज्जइ,	हासिज्जन्ति–न्ते, हासिज्जिरे.
	हासिज्जए.	हासिज्जेन्ति–न्ते, हासिज्जेइरे.
	हासिज्जेइ,	हासिज्जिन्ति–न्ते,हासिज्जइरे.
बी. पु.		
हसावीअ–	हसावीअसि,	हसावीइत्था, हसावीअह.
	हसावीअसे.	
	हसावीएसि.	हसावीएइत्था, हसावीएह.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

हसाविज्ज-	हसाविज्जसि,	हसाविज्जित्था,	हसाविज्जह.
	हसाविज्जसे.		
	हसाविज्जेसि.	हसाविज्जेइत्था,	हसाविज्जेह.
हासीअ-	हासीअसि,	हासीइत्था,	हासीअह.
	हासीअसे.		
	हासीएसि.	हासीएइत्था,	हासीएह.
हासिज्ज-	हासिज्जसि,	हासिज्जित्था,	हासिज्जह.
	हासिज्जसे.		
	हासिज्जेसि.	हासिज्जेइत्था,	हासिज्जेह.

प्र. पु.

हसावीअ.	हसावीअमि.	हसावीअमो-मु-म.
	हसावीआमि.	हसावीआमो-मु-म.
		हसावीइमो-मु-म.
	हसावीएमि.	हसावीएमो-मु-म.
हसाविज्ज-	हसाविज्जमि,	हसाविज्जमो-मु-म.
	हसाविज्जामि,	हसाविज्जामो-मु-म
		हसाविज्जिमो-मु-म.
	हसाविज्जेमि.	हसाविज्जेमो-मु-मु.
हासीअ-	हासीअमि	हासीअमो-मु-म.
	हासीआमि,	हासीआमो-मु-म.
		हासीइमो-मु-म.
	हासीएमि.	हासीएमो-मु-म.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

हासिज्ज-	हासिज्जमि,	हासिज्जमो-मु-म,
	हासिज्जामि,	हासिज्जामो-मु-म,
		हासिज्जिमो-मु-म,
	हासिज्जेमि,	हासिज्जेमो-मु-म.

ज्ज-ज्जा प्रत्यये रूपाणि—

सर्वे पु. } सर्वे व. } हसावीएज्ज-ज्जा, हसाविज्जेज्ज-ज्जा.
हासीएज्ज-ज्जा, हासिज्जेज्ज-ज्जा.

(प्रेरके) भावे कर्मणि च विधि-आज्ञार्थयो रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु		
हसावीअ-	हसावीअउ, हसावीएउ.	हसावीअन्तु, हसावीएन्तु, हसावीइन्तु.
हसाविज्ज-	हसाविज्जउ, हसाविज्जेउ.	हसाविज्जन्तु, हसाविज्जेन्तु, हसाविज्जिन्तु.
हासीअ-	हासीअउ, हासीएउ.	हासीअन्तु, हासीएन्तु, हासीइन्तु.
हासिज्ज-	हासिज्जउ, हासिज्जेउ.	हासिज्जन्तु, हासिज्जेन्तु, हासिज्जिन्तु.
बी. पु.		
हसावीअ-	हसावीअहि, हसावीएहि. हसावीअसु, हसावीएसु. हसावीइज्जसु, हसावीएज्जसु.	हसावीअह. हसावीएह.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

हसावीइज्जहि, हसावीएज्जहि.
हसावीइज्जे, हसावीएज्जे.
हसावीअ.

[हसावीइज्जसि, हसावीएज्जसि. [हसावीइज्जाह,
हसावीइज्जासि, हसावीएज्जासि. हसावीएज्जाह.]
हसावीइज्जाहि, हसावीएज्जाहि.
हसावीआहि.]

हसाविज्ज–हसाविज्जहि, हसाविज्जेहि. हसाविज्जह,
हसाविज्जसु, हसाविज्जेसु. हसाविज्जेह.
हसाविज्जिज्जसु, हसाविज्जेज्जसु.
हसाविज्जिज्जहि, हसाविज्जेज्जहि.
हसाविज्जिज्जे, हसाविज्जेज्जे.
हसाविज्ज.

[हसाविज्जिज्जसि, हसाविज्जेज्जसि. [हसाविज्जिज्जाह,
हसाविज्जिज्जासि, हसाविज्जेज्जासि. हसाविज्जेज्जाह
हसाविज्जिज्जाहि, हसाविज्जेज्जाहि
हसाविज्जाहि.]

हासीअ– हासीअहि, हासीएहि. हासीअह,
हासीअसु, हासीएसु. हासीएह.
हासीइज्जसु, हासीएज्जसु.
हासीइज्जहि, हासीएज्जहि.
हासीइज्जे, हासीएज्जे.
हासीअ.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

[हासीइज्जसि, हासीएज्जसि. [हासीइज्जाह,
हासीइज्जासि, हासीएज्जासि. हासीएज्जाह.]
हासीइज्जाहि. हासीएज्जाहि,
हासीआहि.]

हासिज्ज– हासिज्जहि, हासिज्जेहि. हासिज्जह,
हासिज्जसु, हासिज्जेसु. हासिज्जेह.
हासिज्जिज्जसु, हासिज्जेज्जसु.
हासिज्जिज्जहि, हासिज्जेज्जहि.
हासिज्जिज्जे, हासिज्जेज्जे.
हासिज्ज.

[हासिज्जिज्जसि,हासिज्जेज्जसि. [हासिज्जिज्जाह,
हासिज्जिज्जासि,हासिज्जेज्जासि. हासिज्जेज्जाह.]
हासिज्जाहि.]

प. पु.

हसावीअ–
हसावीअमु, हसावीआमु, हसावीअमो, हसावीआमो,
हसावीइमु, हसावीएमु. हसावीइमो, हसावीएमो.

हसाविज्ज–
हसाविज्जमु, हसाविज्जामु, हसाविज्जमो, हसाविज्जामो,
हसाविज्जिमु, हसाविज्जेमु. हसाविज्जिमो, हसाविज्जेमो.

हासीअ–
हासीअमु, हासीआमु, हासीअमो, हासीआमो,
हासीइमु, हासीएमु. हासीइमो, हासीएमो.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

हासिज्ज-
हासिज्जमु, हासिज्जामु, हासिज्जमो, हासिज्जामो,
हासिज्जिमु, हासिज्जेमु. हासिज्जिमो, हासिज्जेमो.

ज्ज-ज्जा प्रत्यये रूपाणि-

सर्ववचन—सर्वपुरुषेषु-

हसावीएज्ज, हसावीएज्जा.
हसाविज्जेज्ज, हसाविज्जेज्जा.
हासीएज्जा, हासीएज्जा.
हासिज्जेज्ज, हासिज्जेज्जा.

—:—:—

(प्रेरके) भावे कर्मणि च भूतकालस्य रूपाणि ।

सर्ववचन—सर्वपुरुषेषु-

हसावीअ- हसावीअसी, हसावीअही, हसावीअहीअ.
हसाविज्ज- हसाविज्जसी, हसाविज्जही, हसाविज्जहीअ.
हासीअ- हासीअसी, हासीअही, हासीअहीअ.
हासिज्ज- हासिज्जसी, हासिज्जही, हासिज्जहीअ.

आर्षरूपाणि ।

सर्ववचन—सर्वपुरुषेषु-

हसावीअ- हसावीइत्था, हसावीइंसु.
हसाविज्ज- हसाविज्जित्था, हसाविज्जिंसु.
हासीअ- हासीइत्था, हासीइंसु.
हासिज्ज- हासिज्जित्था, हासिज्जिंसु.

—:—:—

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

हसावि–हास (हस्–हास्य) प्रेरकाङ्गस्य भावे कर्मणि च भविष्यत्कालरूपाणि ।

	एकवचन.	वहुवचन.
त. पु.		
हसावि–	हसाविहिइ, हसाविहिए,	हसाविहिन्ति, हसाविहिन्ते, हसाविहिरे.
	[हसाविस्सइ, हसाविस्सए.	हसाविस्सन्ति–न्ते]
हास–	हासिहिइ, हासिहिए.	हासिहिन्ति–न्ते, हासिहिरे.
	हासेहिइ, हासेहिए.	हासेहिन्ति–न्ते, हासेहिरे.
	[हासिस्सइ, हासिस्सए.	हासिस्सन्ति–न्ते.
	हासेस्सइ, हासेस्सए.	हासेस्सन्ति–न्ते.]
बी. पु.		
हसावि–	हसाविहिसि, हसाविहिसे.	हसाविहित्था, हसाविहिह.
	[हसाविस्ससि, हसाविस्ससे.	हसाविस्सह.]
हास–	हासिहिसि, हासिहिसे.	हासिहित्था, हासिहिह.
	हासेहिसि, हासेहिसे.	हासेहित्था, हासेहिह.
	[हासिस्ससि, हासिस्ससे.	हासिस्सह.
	हासेस्ससि, हासेस्ससे.	हासेस्सह.]

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

प. पु.

हसावि- हसाविस्सं,

हसाविस्सामि. हसाविस्सामो-मु-म.

हसाविहामि, हसाविहामो-मु-म.

हसाविहिमि. हसाविहिमो-मु-म.

हसाविहिस्सा, हसाविहित्था.

हास- हासिस्सं,

हासेस्सं,

हासिस्सामि, हासिस्सामो-मु-म.

हासेस्सामि, हासेस्सामो-मु-म.

हासिहामि, हासिहामो-मु-म.

हासेहामि, हासेहामो-मु-म.

हासिहिमि, हासिहिमो-मु-म.

हासेहिमि. हासेहिमो-मु-म.

हासिहिस्सा, हासिहित्था,

हासेहिस्सा, हासेहित्था.

हसावि-हास (हस्-हास्य) प्रेरकाङ्गस्य भावे कर्मणि च क्रियातिपत्त्यर्थरूपाणि ।

ज्जा-ज्जा प्रत्यये रूपाणि-

सर्ववचन-सर्वपुरुषेषु-

हसावि- हसाविज्ज, हसाविज्जा.

हास- हासेज्ज, हासेज्जा.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

पुल्लिंगे.

	एकवचन.	बहुवचन.
हसावि-	हसाविन्तो,	हसाविन्ता.
	हसाविमाणो,	हसाविमाणा.
हास-	हासन्तो,	हासन्ता,
	हासेन्तो,	हासेन्ता,
	हासिन्तो.	हासिन्ता.

स्त्रीलिंगे.

	एकवचन.	बहुवचन.
हसावि-	हसाविन्ती,	हसाविन्तीओ.
	हसाविमाणी,	हसाविमाणीओ.
हास-	हासन्ती,	हासन्तीओ.
	हासेन्ती,	हासेन्तीओ.
	हासिन्ती,	हासिन्तीओ.
	हासमाणी,	हासमाणीओ.
	हासेमाणी,	हासेमाणीओ.

नपुंसकलिङ्गे.

	एकवचन.	बहुवचन.
हसावि-	हसाविन्तं,	हसाविन्ताइं.
	हसाविमाणं,	हसाविमाणाइं.
हास-	हासन्तं,	हासन्ताइं.
	हासेन्तं,	हासेन्ताइं.
	हासिन्तं,	हासिन्ताइं.
	हासमाणं,	हासमाणाइं.
	हासेमाणं.	हासेमाणाइं.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होआवीअ–होआविज्ज–होईअ–होइज्ज (भू–भाव्य) अंगस्य

भावे कर्मणि च वर्तमानकालरूपाणि ।

एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.	
होआवीअ– होआवीअइ,	होआवीअन्ति–न्ते, होआवीइरे,
होआवीएइ,	होआवीएन्ति–न्ते, होआवीएइरे,
होआवीअए.	होआवीइन्ति–न्ते, होआवीअइरे.
होआविज्ज–होआविज्जइ,	होआविज्जन्ति–न्ते, होआविज्जिरे.
होआविज्जेइ,	होआविज्जेन्ति–न्ते,होआविज्जेइरे.
होआविज्जए.	होआविज्जिन्ति–न्ते,होआविज्जइरे.
होईअ– होईअइ,	होईअन्ति–न्ते, होईइरे,
होईएइ,	होईएन्ति–न्ते, होईएइरे,
होईअए.	होईइन्ति–न्ते, होईअइरे.
होइज्ज– होइज्जइ,	होइज्जन्ति–न्ते, होइज्जिरे,
होइज्जेइ,	होइज्जेन्ति–न्ते, होइज्जेइरे,
होइज्जए.	होइज्जिन्ति–न्ते, होइज्जइरे.
होआवीअ–होआवीअसि,	होआवीइत्था, होआवीअह.
होआवीएसि,	होआवीएइत्था, होआवीएह.
होआवीअसे.	
होआविज्ज–होआविज्जसि,	होआविज्जित्था, होआविज्जह.
होआविज्जेसि,	होआविज्जेइत्था, होआविज्जेह.
होआविज्जसे.	

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होईअ-	होईअसि,	होईइत्था,	होईअह,
	होईएसि,	होईएइत्था,	होईएह.
	होईअसे.		
होइज्ज-	होइज्जसि,	होइज्जित्था,	होइज्जह,
	होइज्जेसि,	होइज्जेइत्था,	होइज्जेह.
	होइज्जसे.		

प. पु.

होआवीअ-	होआवीअमि,	होआवीअमो-मु-म.
	होआवीआमि,	होआवीआमो-मु-म.
		होआवीइमो-मु-म.
	होआवीएमि,	होआवीएमो-मु-म.
होआविज्ज-	होआविज्जमि,	होआविज्जमो-मु-म.
	होआविज्जामि,	होआविज्जामो-मु-म.
		होआविज्जिमो-मु-म.
	होआविज्जेमि.	होआविज्जेमो-मु-म.
होईअ-	होईअमि,	होईअमो-मु-म.
	होईआमि,	होईआमो-मु-म.
		होईइमो-मु-म.
	होईएमि,	होईएमो-मु-म.
होइज्ज-	होइज्जमि,	होइज्जमो-मु-म,
	होइज्जामि,	होइज्जामो-मु-म,
		होइज्जिमो-मु-म,
	होइज्जेमि.	होइज्जेमो-मु-म.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

ज्ज–ज्जा प्रत्यये रूपाणि—

सर्ववचन-सर्वपुरुषेषु—

होआवीअ-होआवीएज्ज, होआवीएज्जा,

होआविज्ज-होआविज्जेज्ज, होआविज्जेज्जा,

होईअ- होईएज्ज, होईएज्जा.

होइज्ज- होइज्जेज्ज, होइज्जेज्जा.

—:ॐ:—

(प्रेरके) भावे कर्मणि च विधि-आज्ञार्थयो रूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.	
त. पु.			
होआवीअ-	होआवीअउ, होआवीएउ.	होआवीअन्तु, होआवीइन्तु.	होआवीएन्तु,
होआविज्ज-	होआविज्जउ, होआविज्जेउ.	होआविज्जन्तु, होआविज्जिन्तु.	होआविज्जेन्तु,
होईअ-	होईअउ, होईएउ.	होईअन्तु, होईइन्तु.	होईएन्तु,
होइज्ज-	होइज्जउ, होइज्जेउ.	होइज्जन्तु, होइज्जिन्तु.	होइज्जेन्तु,
बी. पु.			
होआवीअ-	होआवीअहि, होआवीएहि. होआवीअसु, होआवीएसु. होआवीइज्जसु, होआवीएज्जसु. होआवीइज्जहि, होआवीएज्जहि.		होआवीअह, होआवीएह.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होआवीइज्जे, होआवीएज्जे.
होआवीअ.
[होआवीइज्जसि, होआवीएज्जसि, [होआवीइज्जाह,
होआवीइज्जासि, होवीएज्जासि. होआवीएज्जाह.]
होआवीइज्जाहि, होआवीएज्जाहि.
होआवीआहि.]

होआविज्ज–होआविज्जहि, होआविज्जेहि. होआविज्जह,
होआविज्जसु, होआविज्जेसु. होआविज्जेह.
होआविज्जिज्जसु,होआविज्जेज्जसु.
होआविज्जिज्जहि,होआविज्जेज्जहि.
होआविज्जिज्जे, होआविज्जेज्जे.
होआविज्ज.

[होआविज्जिज्जसि,होआविज्जेज्जसि. [होआविज्जिज्जाह,
होआविज्जिज्जासि,होआविज्जेज्जासि. होआविज्जेज्जाह.]
होआविज्जिज्जाहि,होआविज्जेज्जाहि,
होआविज्जाहि.]

होईअ– होईअहि, होईएहि. होइअह,
होईअसु, होईएसु. होईएह.
होईइज्जसु, होईएज्जसु.
होईइज्जहि, होईएज्जहि.
होईइज्जे, होईएज्जे.
होईअ.
[होईइज्जसि, होइएज्जसि, [होईइज्जाह,
होईइज्जासि, होइएज्जासि, होईएज्जाह.]
होईइज्जाहि, होइएज्जाहि,
होईआहि.]

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होइज्ज–	होइज्जहि, होइज्जेहि.	होइज्जह,
	होइज्जसु, होइज्जेसु.	होइज्जेह.
	होइज्जिज्जसु, होइज्जेज्जसु.	
	होइज्जिज्जहि, होइज्जेज्जहि.	
	होइज्जिज्जे, होइज्जेज्जे.	
	होइज्ज.	
	[होइज्जिज्जसि, होइज्जेज्जसि,	[होइज्जिज्जाह,
	होइज्जिज्जासि, होइज्जेज्जासि,	होइज्जेज्जाह]
	होइज्जिज्जाहि, होइज्जेज्जाहि,	
	होइज्जाहि.]	

प. पु.

होआवीअ–

होआवीअमु, होआवीआमु, होआवीअमो, होआवीआमो,
होआवीइमु, होआवीएमु. होआवीइमो, होआवीएमो.

होआविज्ज–

होआविज्जमु, होआविज्जामु, होआविज्जमो, होआविज्जामो.
होआविज्जिमु, होआविज्जेमु. होआविज्जिमो, होआविज्जेमो,

होईअ–	होईअमु, होईआमु,	होईअमो, होईआमो,
	होईइमु, होईएमु.	होईइमो, होईएमो.
होईज्ज–	होइज्जमु, होइज्जामु,	होइज्जमो, होइज्जामो,
	होइज्जिमु, होइज्जेमु.	होइज्जिमो, होइज्जेमो.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

ज्ज—ज्जा प्रत्यये रूपाणि—

सर्ववचन—सर्वपुरुषेषु—

होआवीअ- होआवीएज्ज, होआवीएज्जा.
होआविज्ज-होआविज्जेज्ज, होआविज्जेज्जा.
होईअ- होईएज्ज, होईएज्जा.
होइज्ज- होइज्जेज्ज, होइज्जेज्जा.

(प्रेरके) भावे कर्मणि च भूतकालस्य रूपाणि ।

सर्ववचन—सर्वपुरुषेषु—

होआवीअ-होआवीअसी-ही-हीअ.
होआविज्ज-होआविज्जसी-ही-हीअ.
होईअ- होईअसी, होईअही, होईअहीअ.
होइज्ज- होइज्जसी, होइज्जही,होइज्जहीअ.

आर्षरूपाणि ।

सर्ववचन—सर्वपुरुषेषु—

होआवीअ-होआवीइत्था, होआवीइंसु.
होआविज्ज-होआविज्जित्था, होआविज्जिंसु.
होईअ- होईइत्था, होईइंसु.
होइज्ज- होइज्जित्था, होइज्जिंसु.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

(प्रेरके) होआवि–हो (भू–भाव्य)अंगस्य भावे कर्मणि च भविष्यत्कालरूपाणि ।

	एकवचन.	बहुवचन.
त. पु.		
होआवि–	होआविहिइ, होआविहिए.	होआविहिन्ति, होआविहिन्ते, होआविहिरे.
	[होआविस्सइ, होआविस्सए.	होआविस्सन्ति–न्ते.]
हो–	होहिइ, होहिए.	होहिन्ति,होहिन्ते,होहिरे.
	[होस्सइ, होस्सए,	होस्सन्ति, होस्सन्ते.]
बी. पु.		
होआवि–	होआविहिसि, होआविहिसे.	होआविहित्था, होआविहिह.
	[होआविस्ससि, होआविस्ससे.	होआविस्सह.]
हो–	होहिसि, होहिसे.	होहित्था, होहिह.
	[होस्ससि, होस्ससे.	होस्सह.]
प. पु.		
होआवि–	होआविस्सं,	
	होआविस्सामि.	होआविस्सामो–मु–म.
	होआविहामि.	होआविहामो–मु–म.
	होआविहामि.	होआविहिमो–मु–म.
		होआविहिस्सा, होआविहित्थ ।
हो–	होस्सं	
	होस्सामि.	होस्सामो–मु–म.
	होहामि.	होहामो–मु–म.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

होहिमि.	होहिमो-मु-म.
	होहिस्सा, होहित्था.

ज्ज-ज्जा प्रत्यये रूपाणि-

सर्ववचन-सर्वपुरुषेषु-

होआवि- होआविज्ज—ज्जा.

हो— होज्ज—ज्जा.

—

(प्रेरके) भावे कर्मणि च क्रियातिपत्त्यर्थरूपाणि ।

सर्ववचवचन-सर्वपुरुषेषु-

होआवि- होआविज्ज-ज्जा.

हो— होज्जा-ज्जा.

पुंल्लिगे.

	एकवचन.	वहुवचन.
होआवि-	होआविन्तो,	होआविन्ता.
	होआविमाणो,	होआविमाणा.
हो—	होन्तो, हुन्तो,	होन्ता, हुन्ता.
	होमाणो.	होमाणा.

स्त्रीलिंगे.

होआवि-	होआविन्ती.	होआविन्तीओ.
	होआविमाणी.	होआविमाणीओ.
हो—	होन्ती, हुन्ती.	होन्तीओ, हुन्तीओ.
	होमाणी.	होमाणीओ.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

नपुंसकलिङ्गे.

होआवि-	होआविन्तं.	होआविन्ताइं.
	होआविमाणं,	होआविमाणाइं.
हो—	होन्तं हुन्तं.	होन्ताइं, हुन्ताइं.
	होमाणं,	होमाणाइं.

इति-संक्षिप्त-प्राकृतधातुरूपमाला

समाप्ता

पसत्थी

सुरासुरनरिंदेहिं वंदिअपायपंकओ ।
सिरिवीरजिणो देउ वंछियत्थं च पाणिणो ॥ १ ॥

गोयमाइगणिंदा य लद्धिरयणसागरा ।
सुयलद्धिं दिसंतु मे संजाया वीरसासणे ॥ २ ॥

संपइ नेमिसूरिंदो तवगच्छदिवायरो ।
जुगप्पहाणतुल्लो सं देउ सूरीससेहरो ॥ ३ ॥

तह विन्नाणसूरीसो मईयपरमो गुरू ।
गुरू कत्थूरसूरी अ पसीयंतु सया मइ ॥ ४ ॥

जेसिं सुहपसायाओ रइआ रूवसुंदरा ।
मुणिचंद्रोदयणेसा संखित्तरूवमालिगा ॥ ५ ॥

वेयखसुन्ननेत्तक्खे विक्कमवरिसे मए ।
जइणं सासणं जाव पसा जयउ पुत्थिआ ॥ ६ ॥

जुम्मं. जुम्मं

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

कृपया इस ग्रन्थको निम्नांकित तिथि पर या उसके पूर्व लौटा दें। विलम्बसे लौटानेपर ५ पैसे प्रतिदिन दण्ड देना होगा।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi